

BOYUN EĞME

'Batı'dan beklentisi olanlar yanılıyor'

Büyük bir NATO üyesi olan Türkiye'ye Batı ittifakının liderleri, "haydut devlet" muamelesi yapamaz; insan hakları ihlali gibi vesilelerle ekonomik yaptırımlar öneremez. Türkiye'nin demokratikleşme mücadelesine bu tür gerilimler olumlu katkı yapmıyor. Tam aksine, AKP tarafından ustaca kullanılarak ülkemizdeki milliyetçi damarları besliyor. ■ Sf. 10

Sen sildiğini sanırsın, işçi sınıfı yeniden yazar

GELEN YENİ BİR CUMHURİYETTİR

AKP'NİN İMKÂNSIZ GÜVENLİK ARAYIŞI / GÖKÇE GİRESUNLU ■ Sf. 16

Celil Denктаş: Küba ve sosyalizm, Türkiye için de umuttur
■ Sf. 14

Onur Ünlü: Aslında hiç itiraz etmedi ki
Murat Akgöz
■ Sf. 7

Maymunla akraba olmak cesareti
Ali Erdenur
■ Sf. 12

10 AĞUSTOS/ADIYAMAN

Bir mermer fabrikasında gece çalışan 2 işçi ve gece bekçisi yedikleri yemekten zehirlendi. İki işçi hastaneye kaldırdı, gece bekçisi ise hayatını kaybetti.

10 AĞUSTOS/İZMİR

Aliağa'da fabrikada kömürlerin poşetleme ve yükleme işinde geçici işçi olarak çalışan Reşat Doğan Türk elektrik çarpmasından dolayı yaşamını yitirdi.

11 AĞUSTOS/ANKARA

Yenimahalle'de sondaj makineleri üreten bir firmada İlhan Candemir (46) kayan demir boruların altında kalarak olay yerinde hayatını kaybetti.

11 AĞUSTOS/KOCAELİ

Gebze'de 5. kata malzeme çıkaran asansör halatının kopması üzerine dördüncü kattaki Yavuz Kahrıman (45) ve Suriyeli Muhammed Nur El-Ahmed'e (16) çarptı. İşçiler hastanede hayatlarını kaybetti.

12 AĞUSTOS/KIRŞEHİR

BAĞ-KUR binası inşaatında çalışan G.İ.(54), taşıdığı kalas dolu halatın gevşemesi sonrası kalaslardan biri işçinin kafasına düştü, ağır yaralanan işçi yoğun bakım ünitesine kaldırıldı ancak hastanede hayatını kaybetti.

12 AĞUSTOS/BURDUR

Kocapınar Köyü'nde özel bir şirkete ait mermer ocağında çalışan Nihat Ersöz (36) mermer kestiği sırada üzerine düşen mermer bloğun altında kalarak yaşamını yitirdi.

12 AĞUSTOS/KONYA

TRT'nin vericilerinin kontrolünü yapan Mustafa İşeri (58) arıza kontrolü yaptığı sırada yüksekten düşerek hayatını kaybetti.

15 AĞUSTOS/KONYA

Trafoda bakım yaptığı sırada akıma kapılan Ali Rıza Esen (43) akıma kapılarak ağır yaralandı ve hayatını kaybetti.

16 AĞUSTOS/SIVAS

İnşaatta çalışan tünel kalıp işçisi Suat İz (19), sekizinci kattan düşerek hayatını kaybetti.

AKP'nin gerici müfredatına karşı mücadele yükseliyor...

Geçtiğimiz hafta Türkiye Komünist Partisi (TKP) ve Halk Komiteleri'nin ortak çağrısı ile yeni müfredata karşı imza kampanyası başlatılmıştı. Yeni müfredatın, çocukların eğitim hakkını gasp ettiği vurgusu yapan kampanya çalışması "Çocuklarımızı karanlığa teslim etmeyeceğiz" başlığıyla meydanlara taşındı.

AKP'nin "kindar ve dindar" nesil yetiştirme arzusunu ortaya koyduğu yeni müfredat açıklamasıyla birlikte Türkiye Komünist Partisi ve Halk Komiteleri Türkiye'nin birçok yerinde imza kampanyasına başladı. Hafta boyunca Türkiye'nin tüm önemli kent merkezleri ve meydanlarında imza stantları açan Halk Komiteleri ve TKP üyeleri yeni müfredata dönük çok yüksek bir tepkinin

olduğunu belirttiler.

İmza kampanyasına çok sayıda velinin destek olduğu belirtilirken, veliler, AKP'nin ülkeyi şeriat okullarıyla donatacağı endişesi taşıdıklarını, bunu önlemek için ellerinden geleni yapmak istediklerini dile getirdiler.

İmza kampanyasını yürüten Halk Komitesi'nden görüş için başvurduğumuz üyeler, toplumun AKP'nin eğitim sisteminin çökertilmesine dönük hamlelerinin ve bu son müfredat değişikliğinin durdurulması, hızlıca mücadelenin yaygınlaşması yönünde çağrılarını olduğunu belirttiler.

İmza kampanyasının yeni eğitim döneminin açılmasıyla okullara taşınması; her kesimden veli, öğrenci ve öğretmenle buluşulması planlanıyor.

CUMHURİYETİ SİLİKLER ZAMANI

Malum Cumhurbaşkanı, aynı zamanda AKP Genel Başkanı olunca hatlar epey bir karıştı. Gazeteciler ne diyeceklerini şaşırıyorlar. Tamamını yazsalar şöyle bir şey çünkü: TC Cumhurbaşkanı ve AKP Genel Başkanı. Hal böyleyken "Türkiye her şeyi"nin aklına bunlardan birini silmek gelmedi. Ne geldi peki? "Cumhurbaşkanı" adının önündeki "Cumhuriyet"i silmek.

Tepki görünce Cum-

hurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın "Cevdet Sunay'ın, Fahri Korutürk'ün, Özal'ın, Demirel'in, Sezer'in, Sayın

Abdullah Gül'ün birçok davetiyesinde 'Türkiye Cumhurbaşkanı' ifadesi kullanılmıştır" dedi. Tamam da onlar cumhuriyeti yıktıkları ve yerine yeni bir devlet kurdukları iddiasında değildi. İddia bu olunca her hareketten şüpheleniyor insan. Sapı silik diye bir deyimimiz vardı eskiden. Cumhuriyeti silik geçti onun yerine. Cumhuriyeti silmek istiyor monarşi özlemcileri.

**BOYUN
EĞME**

Boyun Eğme Haftalık Siyasi Dergi - Sayı 88

İmtiyaz Sahibi: Gelenek Basım Yayım ve Ticaret Ltd. Şti Genel Yayın Yönetmeni ve Sorumlu Müdür: Mehmet Kuzulugil

Yayın Kurulu: Orhan Gökdemir, Nevzat Evrim Önal, Mehmet Kuzulugil Tasarım: Özgür Aydoğan, Uğur Güç

ISSN: 2564-7385 Adres: Osmanağa Mah. Osmançık Sok. No:9/16 Kadıköy - İstanbul Baskı: Deren Matbaacılık Ambalaj San. ve Tic. Ltd. Şti. Beylikdüzü OSB Mah. Orkide Cad. No: 9/Z Beylikdüzü-İstanbul

Ateistler dikkat: İmam düşebilir, Diyanet çıkabilir!

Mehmet Görmez bir gece ansızın gitti. Yerine gelenin maşallahı var, her şeyi görüyor. Hatta gelir gelmez "Deizm, Ateizm ve Nihilizm" tehlikesini pat diye gördü ve değerli Müslüman halkımızı uyardı. İnternet üzerinden faaliyet gösteren binlerce bilinçli ateist kişi ve topluluk vardı. Başkanlık Müşaviri Prof. Dr. Adnan Bülent Baloğlu şöyle diyordu; "Bizler, çocuklarımızın gayet 'saf ve masum' biçimde internette 'sörf' yaptıklarını düşünebiliriz. Ancak aynı sanal ortamda ateist fikirlerini için yaymak için çocuklarımızın saf/masum (!) sanal gezilerini birer av şölenine dönüştürmek için ellerini ovuşturan 'seyyar' ateistlerin de dolandıklarını unutmayalım."

Diyelim ki unutmadık, ne yapacağız? Türkçesi biraz bozuk ama şöyle bir şey: "İnternetin 'kirli' dünyası ile beyinleri, dimağları kirlenen, safiyetleri kaybolan, hiçliğin kucagında çırpınan 'yerli' seyyar ateistlerine el uzatmalıyız; bunu kalpleri taşlaşmadan, mühürlenmeden yapalım..."

Daha camilerde yapılan rüşvet pazarlıklarını, ülkenin varlıklarının yağmalanmasını, geniş kitlelerin açlık sınırının altında yaşanmaya zorlanmasını, hırsızlığı, uğursuzluğu görmedi ama yeni başkandan umut var. Ateistleri, deistleri, nihilistleri halledip geliyor inşallah!

Adnan Bülent Baloğlu

SAMANALTI / Sait Munzur

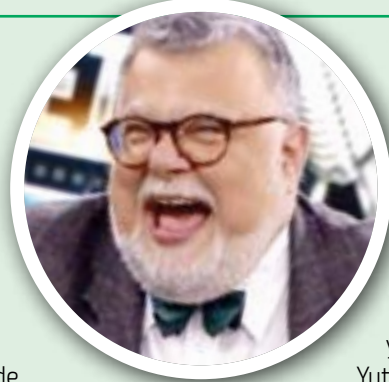
CELAL ŞENGÖR UYARDI: B.KU HEP BİRLİKTE YİYEBİLİRİZ

Prof. Celal Şengör malum papyonu ve dışkı aşkı ile meşhur. Belli ki çok geniş bir ansiklopedik bilgisi var. Tek sorun bu bilgilerin kafasında tıpkı ansiklopedide olduğu gibi madde madde durması, karışık bir senteze ulaşamaması.

Sağolsun 17 Ağustos depreminin yıldönümünde çıktı, uyarılarını yaptı. Söyledikleri madde madde ele alınır korkunç.

Şengör'e göre büyük deprem kapıya dayandı. Olursa şiddeti 10'u bulacak. Yani İstanbul'daki binaların yarısı yıkıla-

cak. Üstelik bu deprem başka depremleri tetikleyecek. Türkiye'nin durumu deprem açısından bakıldığında tam bir felaket ve bu felaket geldiğinde Türkiye bağımsızlığını kaybedecek. Şengör hızını alamayıp civardaki olası felaketleri de İstanbul'a taşıyor. Dediği şu; Girit, 9 büyüklüğünde deprem üretirse Anadolu'ya etkisi korkunç olur, burada rahat konuşamayız. San-

torini Adası'nı yerle bir eden volkanik patlama olursa facia olur. Neden facia? Ortalığa tuf saçıyor. Tüfün içinde silisyum yani çimento var. Yutulduğunda ciğerlere gidiyor, ciğerlerde su olduğu için ciğerlerde beton oluyor. Boğularak ölüyor. Özetle papyonlu profumuz "b.ku yedik hep birlikte" diyor. Ama b.k.yemenin bir sakıncası yok şükür ki. Rahat!

ETHEM SANCAK AKP'YE DEVREDİYOR

Bünyesinde Star Gazetesi, Akşam, Güneş, TV 360 ve Kanal 24'ün yanı sıra Lig Radyo ve bazı dergiler bulunan ES Medya Grubu'nun tamamen satıldığı iddia ediliyor. Grubun sahibi Ethem Sancak. Kendisi AKP'nin yakını olur. Buna rağmen sıkıntıya girmiş iddialara inanacak olursak. Kamu bankalarına olan yüklü miktardaki borçlarını ödeyemez hale gelmiş.

Şimdi söylenmeyenleri sıralayalım. Grubun sahibi olduğu basın yayın organlarının Kanal 24 ve Star dışında kalanların tamamı Mehmet Emin Karamehmet'indi. AKP önce Karamehmet'in bankasına, sonra da Turkcell hisselerine el koydu. İktidarın üzerine geldiğini göre Karamehmet daha fazla zarar görmemek için elindeki basın yayın organlarını elinden çıkarmaya karar verdi. Ama

ona da ömrü yetmedi. AKP Show TV dâhil bütün TV ve gazeteleri Karamehmet'in elinden aldı. El koyduğu bu yayınları ihaleyle elden çıkarmak yerine yandaş Ethem Sancağa zimmetledi. Güya bu yayınları Ethem Sancak satın almıştı. Nasıl almıştı peki? Kamu bankalarından borç alarak. Peki nasıl finanse etmiş bunları. Kolay; kamu bankalarından ve kamu kurumlarından ihale alarak. Peki ne yapıyor şimdi? Üzerine zimmetlenen malları esas sahibine geri veriyor.

O yüzden Es Medya Grubu'nun yeni patronu henüz açıklanmadı. Gizli bilgi bu. Bütün TV ve gazetelerin AKP'nin olduğunu bilmiyoruz ya. Aman kimse duymasın!

Sosyalizme karşı Can Dündar-Nuray Mert çizgisi her yerde

AB başkentlerine sığınanların 'sanatı'

Hasan İzzettin Dinamolar boşuna yaşamadı: Türkiye halkı, Türkiye işçi sınıfı ve aydınlanmacı birikimiyle Türkçe, elbette Kürtçe de, terk edilmeyecek kadar "kutsal bir isyanın" ürünüdür. Avrupa'ya rağmen kurulan ve onun desteğiyle öldürülen bir cumhuriyetten söz ediyoruz: Görünen o ki, bu cumhuriyetin içerideki faşistlerle dışarıdaki demokratların ortak gerici cephesine karşı yeniden kurulması gerekiyor.

■ OSMAN ÇITSAY

Almanya herhalde en çok akrabasının bulunduğu ve en zengin ülke olduğu için ona yöneldiler. Hiçbirinin o ileri yaşlarında çok iyi Almanca öğrenmek ve Türkçenin ya da Türkiye'nin makûs talihini sosyalizm doğrultusunda değiştirmek gibi bir derdi yok. Ama akın akın "Alamancılığa" geçiş yapıyorlar. Geçmişten çok farklı bir sahne bu.

12 Eylül'den sonraki kaçışlar, büyük bir zorunluluktan doğmuştu: Kaçanlar bir eğilim

olarak yıllarca, Gorbaçov sayesinde işe çabuk uyanan Oya Baydar-Aydın Engin ve benzeri "pişman itirafçılar" hariç, bir mücadelenin içinde, en kötü işlerde çalışarak, çoğu sürünerek ve çabucak öldüler. Bu "nevzuhur kaçaklar", şimdilerde AKP'yi bahane göstererek kapağı Avrupa'ya atan

demokratlar, 12 Eylül'ün kaçak ve kırgın devrimcilerine hiç benzemiyorlar. Onlar silindi gitti.

Bu olan biten, 1930'lar da Türkiye'ye gelen Yahudi kökenli akademisyenleri de andırmıyor. Ama "çağdaş" bir eğilim var: Berlin başta olmak üzere tam bir beyin göçü yaşanıyor ve bahanesi de Türkiye'deki "İslamcı rejim", yani Erdoğan istibdadı. Avrupa başkentlerinde "aydınca" bir direniş örgütleyeceğine sanan "Taraf demokratlarından" söz ediyoruz. "Sosyalist Türkiye" diye bir şey duyduklarında dudakları uçuklayan bir teknokrat kalabalığı. Haklarını yemeyelim, kendilerini gizlemiyorlar ve durumlarını meşrulaştırmak için baştan destekledikleri AKP'yi ve onun şimdilerde solculuk, antiemperyalizm, kemalizm adına hık deycisi halini almış eski maocu tetikçilerini kullanıyorlar. Sanatçılar da var.

Yani sanatımızda usul usul bir devrim mi üzerimize geliyor? Avrupa, kendi-

sine hayran bu sanatçıları mı kanatlandıracak?

TÜRKİYE VE SOSYALİZM DÜŞMANLIĞI

Çok başka bir şey oluyor: AKP ve sadık karşıtları ile açık yarıdakçılığı, hep birlikte, Avrupa'ya ve Türkçeye korkunç bir Türkiye düşmanlığı ekiyorlar. Bunu yapmak zorundalar, artık tek ekmek kapıları bu çünkü. Burada başarılı olurlarsa ve Türkiye yakın bir gelecekte Yugoslavya, Irak, Suriye, Libya türü bir kadere kapaklanırsa, kendilerine de bir şeyler düşeceğini sanıyorlar. Ama "aydın" cakası sattıkları için en çok Türkiye'nin çoktan gömülmüş aydınlanmacı geçmiş değerlerinden, özellikle de "Bu ülkede sosyalizm dışında bir yol yok artık!" diyen devrimcilerinden nefret ediyorlar. Girdikleri her mekâna inanılmaz bir Türkiye ve sosyalizm düşmanlığı ekiyorlar. Hayatlarını ancak böyle sürdürebilecekleri kanısındalar. Kendimizi aldatmayalım: Kendilerince muhalif ve sanatçı, akademisyen vs. oldukları doğrudur, ama hesapları çok başkadır.

Neden kaçıyorlar?

Daha doğrusu, İslamcı Ankara'ya başından beri savaş ilan edenler Türkiye'de kalıp mücadeleyi sürdürüyor da, bunlar neden ve nereye kaçıyorlar? Bunlar ne yapmak istiyorlar? Ne yapabilirler? Bunlar Türkiye'yi anomali ilan etmek ve onun sıfırlanmasını hedefleyen "bir anomali operasyonuna" destek vermek dışında, hangi sanatsal katkılarda bulunabilirler? Bunların solculukla bir ilgileri var mıdır? Olabilir mi? Olmalı mı?

Bütün bu soruların önümüze serileceği bir dönemin içindeyiz artık. Birkaç hafta önce

Berlin'de "Türkiyeli Kültür İnisiyatifi" başlığı altında bir araya gelen "ünlü sinemacılarımız", belki de istemeden, her tanımı gözden geçirileceği bir dönemin kapısını açtılar. Bunlar, Türkiye'yi, cumhuriyeti ve sosyalizmi hiç seveмедiler. Ömürlerinin bir dönemine yanlışlıkla değmiş sosyalizmden hep utandılar. Biz, tam da bu utançları ve aralıksız saldırıları nedeniyle onları aydın sayamayız, yok eğer aydınlar bizim aydın tanımını gözden geçirmemiz gerekir. Bunlar, sanatçı olamaz değil, olur, zaten sözcüğün en geniş anlamında hepsi sanatçıdır, o zaman bizim kendi sanatçı tanımımızı da değiştirmemiz gerekiyor. Bu liberal döküntülerin hepsi solcu ise, bizim o solun ve solculuğun da tanımını kökünden değiştirmemiz şarttır.

Yeni "akademisyen-sanatçı" kaçakların çoğunluğu, İslamcı AKP'nin gelişini ya selamlamıştı ya da en azından "kemalist devleti sarstığı için" köklü bir itirazla karşılamamıştı. Bize ise, yurtseverlikten söz ettiğimiz için, milliyetçilikle ulusalcılık arası bir küfrü layık görüyorlardı. Şimdi hepsi el ele, Batı'nın veya Avrupa'nın vicdanını okşuyorlar: Medya el üstünde tutuyor, her fırsatta Batı demokrasisini göreve, hatta müdahaleye çağırıyorlar ve böylece İslamcı Ankara'nın işine gelen en güzel rolü oynuyorlar. Toplantılarına gerçi Türkçeli kitle pek bir ilgi göstermiyor ama en üst düzeyde kabul gördüklerini biliyoruz: Alman Cumhurbaşkanı başkanları bile Can Dündar'ı yanına alıp demeçler vermeyi ihmal etmiyor. Medya onlarla dolup taşıyor.

İSLAMCI ANKARA: YENİ EKMEK

Birileri ihanet mi ediyor? Bunu söyleyemeyiz, çünkü hep böylediler. Tam 100 yıldır sosyalizmle ilintili tanımlanabilen aydına düşman "teknokratlar": Bu kaçanların başta demokrat saydığı ve resmen desteklediği İslamcılar, normal olanı yapıp İslamcılığı siyasete ve topluma tamamen egemen kılmak isteyen liberallerin tavuğuna kuş denmiş oldu. AKP rejiminin bu yoldan kaçamayacağını, faşizan bir İslam-Türk sentezinin gerek-

AKP rejiminin yeni mağdurları: Hayko Bağdat, Ezel Akay, Cem Özdemir, Sunucu Safter Çınar, Mustafa Altıoklar, Barış Pirhasan.

rini yerine getireceğini biz hep söylemiştik. "Malumu ilam", tersinden, yeni bir ekmek kapısı yaratmış görünüyor.

Açıka söyleyelim: İslamcı ve faşist özelliklerini artık kimsenin reddedemediği bir iktidar, Avrupa'ya kaçışın "sevinçle karşılanan" bahanesidir. Aydın diye sunulan "teknokratia", neredeyse kitlesel bir yer değiştirme eylemi içinde: Avrupa, özgürlüğün garantisi bir kale artık. Peki.

Peki ve soru şu: Türkiye'den kaçan şu sanatçılar, akademisyenler vs. gerçekten haksız mı? Türkiye'de kalıp içeriye mi girselerdi? Bu kaçışın, "tuzu kurular tarafından" damgalanması ne kadar haklıdır? Asıl soru: İslamcı Ankara'yı bu liberallerin, dincilerin, Türkçülerin ve nezuhr Kürtçülerin başına yıkmaya yeminli devrimciler, sosyalistler, komünistler ne olacak? Sahnedeki "tavşana kaç, tazıya tut" oyununu boyun eğmeyen

insanlar bozmuyor mu?

Bu iş, Türkiye'nin bittiğine kanıttır. Türkçenin bile, hayatta kalmayı, artık sadece sosyalist bir yeniden kuruluşa sahne olursa becerebileceğine bir kanıttır. Aydının tanımı değişecek. Sanatçının tanımı değişecek. Devrimcinin tanımı değişecek. Türkiye'nin tanımı değişecek.

Berlin ve diğer başkentlerden nemalanmak isteyenler bunların değişmesini değil, Türkiye macerasının ortadan kaldırılmasını istiyorlar. Bunun için AKP ve onun liberal-ulusalcı yordakçılarıyla el ele çalışıyorlar. Her şeyi yeniden gözden geçirmemiz ve yeniden tanımlamamız gerekiyor. Bir de Hitlerci sürülere karşı verilen Büyük Anayurt Savaşı'ndaki ünlü 28 Temmuz 1942 tarih ve 227 sayılı emrin çağdaş bir versiyonunu ilan etmemiz: "Tek bir adım geri atılmayacak!" Mevziler terk

edilmeyecek.

Hasan İzzettin Dinamolar boşuna yaşamadı: Türkiye işçi sınıfı ve aydınlanmacı birikimiyle Türkçe, elbette Kürtçe de, terk edilmeyecek kadar "kutsal bir isyanın" ürünüdür. Avrupa'ya rağmen kurulan ve onun desteğiyle öldürülen bir cumhuriyettten söz ediyoruz: Görünen o ki, bu cumhuriyetin içerideki faşistlerle dışarıdaki demokratların ortak gerici cephesine karşı yeniden kurulması gerekiyor. Bu alan, öyle "kaçak muhaliflere" bırakılamaz. Başta sıkı destek çıktıkları İslamcı Ankara'yı şimdi "tamamen duygusal" hesapları için sosyalistlere karşı bir bahane olarak kullanmaktan çekinmeyen Can Dündar-Nuray Mert çizgisine ve o çizginin sanatçı militanlarına ise hiç bırakılamaz. Nerede olurlarsa olsunlar... ■

Gazetecinin işi 'Cumhuriyet'i savunmaktır

İkiye ayrılıyor gazeteciler AKP iktidarında. Bir yanda Fuat Uğur gibi hayali gerçek olan gazeteci müsveddeleri var, bir yanda işsiz, esaret altında acı çeken, direnen, dayanan gerçek gazeteciler. Nuray Mert gitti evet ama Cumhuriyet kurtulmuş falan değil. Her yönden her yandan saldırıyor Cumhuriyet düşmanları. Artık hattı müdafaa yok sathı müdafaa var!

■ **ORHAN GÖKDEMİR**

SoL'da "Nuray Mert neden kustu?" başlıklı yazımın yayınlanmasının üzerinden yaklaşık 10 ay geçti. Yazı 1 Kasım'da yayınlanmış, demek ki Ekim'in son gününde yazılmış. Mevzusu da 29 Ekim vesilesiyle Nuray Mert'in Cumhuriyet ve laiklik üzerine yazdığı ağır bir yazıydı zaten. Cumhuriyet kutlamalarını görünce midesi bulanmış ve üzerimize kusmuştu hanımefendi. Fakat talihsizlik, o kusmuğun çoğu yazdığı gazetesinin üzerindedi. Nuray Mert kusmakla meşgulken gazetesinin yazarlarını ve yöneticilerini gözaltına aldılar. Çoğu o gün bu gündür hâlâ içeride. Fakat davanın ilk duruşmasının görüldüğü gün de ağır bir yazı yazdı Nuray Hanım. Yine midesi bulanmıştı; Evrim teorisine karşıydı, müftü nikâhının yanındaydı. Laik cumhuriyete karşı değil mi yazarımız, başka ne yazacak?

Fakat bu kadar kusmuğu taşıyamadı gazete, bir yıl sonra Nuray Mert'in işine son verdi. O kararla ortalık bir parça rahatlamış görünüyor ama daha geride Ahmet İnsel var, Aslı Aydıntaşbaş var, Aydın Engin var...

Bir de kusmuk kokularına bir yıldır dayanan, sesini çıkarmayanlar var. Yeni yeni dillendiriliyor içerideki gerici-likten duyulan rahatsızlıklar. Yazarlar "yetmez ama evetçi çeteleşme"den söz ediyor, edebiliyor. Can Dündar'ın bütün bunlardaki rolü konusunda ise sadece utangaç bir homurdanma var. Tabu onun rolünü konuşmak. Daha bir yıl önce potansiyel kahraman adayımızdı çünkü. Hatta CHP'nin başına geçip ülkenin makûs talihini yenmesine aracılık edeceği bile söyleniyordu. Zeki, yakışıklı, eli kalem tutuyor, ağlak bir ifade kondurabiliyor yüzüne. Aydın camiamızın bir tür Küçük Emrah'ı. Daha ne aranacak! Sonuçta Alman idarecilerin yanında dalkavuk pozisyonu almak düştü payına ama olsun. Kahramanlar kolay ölmez nasılsa!

BASINDAKİ AKP TEMSİLCİLERİ

Her neyse, Nuray Mert artık başka yerde kusacak, bu iyi. Burnumuzu tıkayıp geçebilecekmiş mesela işini icra ettiği yerin önünden. Olmadı başımızı çevireceğiz ki büyük lüks.

Şu işe bakın, Nuray Mert'le yakın zamanlarda Akif Beki

de kovuldu yazdığı gazeteden. Gerçi gazetesi sahibiyile birlikte AKP'ye biat etti ama bunu da bir kazanım saydığımızı saklamıyoruz. Akif Beki bir süre sidikli havuzun serin sularında kulaç atmayacak, yandaştan bunalana bu da az şey değildir.

Bütün bu isimleri "gazetecilik" kavramı üzerinden konuşmak tuhaf ama zamanın ruhuna da pek uygun. Red-hack'ın sızdırdığı belgelerden öğrendik, Nuray Mert iktidarın basın temsilcisiydi. Akif Beki zaten asıl ününü siyasi sözcü olarak yapmıştı. Adının "Akif Dediki"ye çıktığı zamanlar çabuk unutuldu. AKP'nin Hürriyet nezdindeki temsilcisi olarak atanınca gerçekten gazeteci sanmaya başlayanlar oldu. Hande Fırat'ı da "Ankara Temsilcisi" sanıyorlar mesela. Doğru ama bakın bakalım kimin Ankara temsilcisi?

Eğer bu değerli temsilcilerin kovulmalarından bir anlam çıkarmak istersek bu ancak siyasi bir anlam olabilir. Aydın Engin'in değerli zevcesi ve "yetmez ama evet" yoldaşı Oya Baydar'ın iddia ettiği gibi bunlardan basın ve ifade özgürlüğüne değin en ufak bir anlam çıkmaz. Bu yolla Cumhuriyet üzerindeki ağırlığın küçük bir kısmından kurtulmuştur sadece. Doğan gurubu ve gazetesinde ise Abdülkadir Selvi var, Ahmet Hakan var, Ali Boratav var, Erdoğan Aktaş var. Kim ne yapsın artık Akif Beki'yi.

Basın özgürlüğü büyük bir yalandan ibaret. İktidarın tapulu malı basın. Kendini gazeteci sanan kurbağalar ölmesin diye sidikli bir havuz oluşturdu ve "gazeteci"ler orada debelenip duruyor. Akli başında bir insanın bakmaya, duymaya tahammül edemeyeceği, kakafonik bir koro hep

bir ağızdan aynı şeyi söyleyip duruyor; iktidar haklı... İktidar haklı demeyeni iktidarın haklaması da iktidarın hakkı! Oya Hanım ne basını?

HAYALİNİ GERÇEKLEŞTİREN GAZETECİLER

Akif Beki, Nuray Mert gitti. Fuat Uğur yerinde duruyor. Nereye gidecek? Durduğu yer zaten yalancılığın son durağı. Nakşiliğin en paragöz kolunun yayınında yazıyor. Yaranacağım diye rüyasında gördüğü ipe sapa gelmez şeyleri haber diye yayınlıyor. O ipe sapa gelmez şeyleri yazdığı için para alıyor.

Bir fotoğraf bulmuş arşivde. Fotoğrafta kendisi, Tayyip Erdoğan ve bir de ne görelim, İlhan Kesici var. Daha doğrusu İlhan Kesici'ye benzeyen biri var ama benzemesi yetmez, İlhan Kesici'nin ta kendisi var. Muhalefet partisi CHP'ye çakmak ve reisten aferini kapmak için bundan daha iyi bir fırsat olur mu?

Yayınlıyor fotoğrafı, üzerine bir çuval da yalan uyduruyor. Fakat fotoğraftaki kişinin İlhan Kesici olmadığı ortaya çıkınca gazetesi "köşe yazısı" nı internet sayfasından kaldırıyor. Yanılmış, öyle diyor Fuat Uğur. Sanki diğer yazılarında yanılmamış gibi yazmayı sürdürüyor.

İkiye ayrılıyor gazeteciler AKP iktidarında. Bir yanda Fuat Uğur gibi hayali gerçek olan gazeteci müsveddeleri var, bir yanda işsiz, esaret altında acı çeken, direnen, dayanan gerçek gazeteciler.

Nuray Mert gitti evet ama Cumhuriyet kurtulmuş falan değil. Her yönden her yandan saldırıyor Cumhuriyet düşmanları. Artık hattı müdafaa yok sathı müdafaa var! ■

Aslında hiç itiraz etmedi ki!

Onur Ünlü'nün Recep İvedik övgüsü kimseyi hayal kırıklığına uğratmasın, onun İvedik'i övmemesi şaşırtıcı olurdu.

■ MURAT AKGÖZ

Dağınık saç, kirli sakal, - içi içine sığmadığından olacak - içinde zor duruyormuş gibi görüldüğü dar bir ceket, ters ışık, film afişleri ve bir parmak havada konuşuyor ve bu imaja o efsunlu, alaylı ses tonu da bir kalenderlik ekliyor: "Recep İvedik aaacayıp yalnız bir adamdır, o yüzden derindir, annadın mı?..."

Geçen hafta gündeme geldi yeniden: Onur Ünlü'nün iki sene önce verdiği bir röportajın bir bölümü kesilmiş ve

YouTube'a yüklenmişti. Bir ekşisözlük başlığı ile tekrar gündemimize giriverdi bu röportaj. Röportajın tamamı değil ama Recep İvedik'e ilişkin sözleri sadece. Kemal Sunal kıyaslaması ve İvedik'i daha derinlikli bulduğunu söylemesi... Ortalık karıştı tabii, Onur Ünlü'ye yakıştıramayanlar oldu bu övgüyü, hele Kemal Sunal'a kıyasla bunu yapması, hayal kırıklığı yarattı.

Bu sözlerde en kulak tırmalayıcı olan İvedik değil de "annadın mı?" aslında. Röportajın bütününde her iki cümleden birinin sonunda yer alıyor bu ve buna benzer ifadeler: "annadın mı? taam mı?" Kelimelerin düzgün şekilde yazılmaması bir alay olarak algılanmasın, bu telaffuz, görmüş geçirmişlik, kalenderlik edasının bir parçası aslında ve yukarıda çizilen imajı tamamlıyor. Röportaj boyunca Beckett'tan Pinter'a, Camus'dan Aristoteles'e bir dizi yazar, düşünür adı ve absürd, gerçeküstüçülük, komedi, trajedi, dramatik gibi kavramlar yerli yersiz sıralanıyor ve bunların arasına "annadın mı?", "taam mı?" sıkışıyor. Yani o, sıradan, gösterişsiz, alçak gönüllü olan birisi. Ama kahvede, tarlada karşılaşılabileceğin türen bu adamı biraz kazıdığında arkasında uzayıp giden bir derinlik var, iddia bu. Dili, görünümü 'yüksek kültüre' ait değil 'aykırı' yönetmenin, ama herkesin bildiğinden daha fazlasını biliyor.

Fakat bu bilgilerin, olguların sırlanışında, ele alınışında bir tuhaflık var. Ünlü'ye göre: "Komedinin insanın acılarına dair olmadığını" söylemiş kahrolası modernizm. Bunu derken, beş dakika önce aynı görüşün Aristoteles'e ait olduğunu söylediğini unutmuş gibi duruyor. Herhalde Aristoteles'in modernist, tekçi bir filozof olduğunu düşünmüyordur.

Gülme alışkanlığımızın sürekli değiştiğini belirtip, güncel olanı yücelttikten hemen sonra "öte yandan Nasreddin Hoca'ya da hala gülüyoruz ama" diyor. Nasrettin Hoca bir istisna mı yani? Ünlü, güncel ile evrensel arasında nasıl bir bağ kuruyor? Absürdün, ikinci savaş sonrası dünyanın algılanamayacak bir yer olduğunu düşündüğü için ironiye kaçan Beckett ve çağdaşları tarafından kuramlaştırıldığını söylüyor. Sonra örnek sıralarken meşhur türkünün "manda yuva yapmış söğüt dalına" sözlerini hatırlatıyor. Bunlar bir ve aynı şey mi? Ve hiçbir bir soruya yanıt vermeden, uzun konuşmalarını "soru neydi bu arada?" diye bitiriyor.

'Çılgın' yönetmenimizin birbiriyle ilgisiz olguları dilediğince ortaya sermesi ve bunlar arasında hiçbir bağ gözetmemesi, ne kuramsal düşünüşünde, ne pratik yaklaşımında bir dizge sıralama olmaması "abi, adamın kafası başka işliyor yaa" anlamına mı geliyor acaba?

Pek öyle durmuyor.

ALLA BENİ PULLA BENİ...

Çok tanıdık bir imaj çünkü bu. Böyle bir akıl yürütme zaten var düşünce dünyasının literatüründe. Yeni değil, üstelik dahiyane de değil. Hiçbir şeyin bir bütünü parçası olamayacağı, her bir şeyin kendi başına değerli olduğu, aralarında bir hiyerarşi bulunamayacağı, eski veya yeni, geri veya ileri kavramlarının ortadan kalktığı, insanın ve beğenilerinin zaman ve mekândan bağımsızlaştığı ve her şeyin eşit derecede değer gördüğü postmodernizm dünyası burası.

Öyle olduğu için bayağılığı aşikâr olanın ardında derin bir mana olduğu düşünülüyor. Bayağı olan bir anda tersyüz olup hor görülen, itilip kakılan, kıymeti anlaşılmayan değerli şey oluveriyor.

E biz tanıyoruz bu ideolojiyi. 16 yıldır aynı şey anlatılmıyor mu bize?

Recep İvedik yalnızmış ve bu yüzden değerliymiş. Neden? Kimse sormuyor mu bu soruyu oralarda? Yalnızlık neden değerli? Ve nasıl bir yalnızlık bu? Nerede? Kimin

yalnızlığı? Seri katillerin yalnızlığı da değerli mi mesela? Ya İŞİD'e katılanların? (Kişilerin insani trajedileri değil, yalnızlıklarının kıymetleri sorgulanıyor burada) Ayrıca İvedik'in yalnız olduğunu da nereden çıkartıyoruz?

Onur Ünlü'nün Recep İvedik övgüsü kimseyi hayal kırıklığına uğratmasın, onun İvedik'i övmemesi şaşırtıcı olurdu. Samanyolu TV'ye dizi yapmakla başlayan kariyeri boyunca o hep bilimsellik ile dinseliliği iç içe sokan, gerçeğin, pardon hakikatin bilinmezliğini öven işler yaptı. Celal Tan ve Ailesinin Aşırı Acıklı Hikayesi'nde hepimizi iki yüzlü ve suçlu olduk ve Kemalist - modernist hukukçu Celal Tan soğuk bir Cumhuriyet güzellemesi yaparken bir anda içten küfürler savurabilir ve kendini bir caminin avlusunda bulabilirdi. Güneşin Oğullarını bilim açıklayamazdı, gerek de yoktu buna. Zaten bilim adamları hep makro kozmosla ilgiliydi, oysa bütün olay mikro kozmostaydı. Birbirine hiç benzemeyen Beş Kardeş aynı evde mutlu mesut yaşayabilirdi.

Onur Ünlü röportajın bir yerinde doğru bir şey söylüyor: gülmek, bütün tarih boyunca, olaylara yabancılaşabileceğimiz bir mesafede durmamızı ve böylece trajediyle baş etmemizi, onu aşmamızı sağlıyor. Bu doğru ama eksik bir tanım. Çünkü burada önemli olan "aşmayı istemek." Eğer bu yoksa, gülmek lümpenliğe götürür bizi ve bu kutsanamaz. Her gülüş birbirinin aynı değildir yani. Yaşamı hafife almak, baş etmek için doğru bir yol ama onunla alay etmek, yada her şeyin alay edilebilir olduğunu düşünmek bizi ilerletmez, yerimizde de saydırmaz, geriye götürür, ilkelleştirir, lümpenleştirir. İvedik'in ("gülmek" demeye dilim varmıyor) böğürmesi, yalnızlığın isyanı olup çıkar.

Kısaca, Onur Ünlü hiç bir zaman itiraz etmedi aslında. İtirazım Var diyerek ortaya attığı alternatif, aynı ailenin bir diğer çocuğuydu. 16 yıldır ne yaşıyorsak, o da bunu söylüyordu.

Asıl sorun, bunun dahice bulunmasındaydı. ■

ABD KDHC'ye saldırabilir mi?

Trump'ın saldırgan açıklamalarına ve dünyayı nükleer savaşın eşiğine getiren ölçsüz adımlarına karşın, ABD yönetiminin önemli bir bölümü ve Güney Kore savaşa gönülsüz görünüyor. Bunda, yaşanabilecek savaşın maliyetinin büyüklüğü ve KDHC'nin caydırıcı askeri gücü önemli rol oynuyor.

■ TULGA BUĞRA IŞIK

ABD Başkanı Donald Trump, Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti üzerindeki baskıyı giderek artırıyor. Bölgedeki ABD askeri varlığı, Trump göreve geldiğinden beri artarken, ABD yönetiminin baskısıyla Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nde alınan kararlar ülke üzerindeki ekonomik ablukayı daha da sertleştiriyor. Ancak Trump'ın saldırgan açıklamalarına ve dünyayı nükleer savaşın eşiğine getiren ölçsüz adımlarına karşın, ABD yönetiminin önemli bir bölümü ve Güney Kore savaşa gönülsüz görünüyor. Bunda, yaşanabilecek savaşın maliyetinin büyüklüğü ve KDHC'nin caydırıcı askeri gücü önemli rol oynuyor.

KORE MESELESİNDE KİM KİMİ TEHDİT EDİYOR?

Her ne kadar ana akım medya tehditkâr olan tarafı KDHC gibi göstermeye çalışsa da, ABD hem askeri varlığıyla

hem de diplomatik araçlarla KDHC üzerinde benzersiz bir baskı kuruyor. ABD yılda 600 milyar doların üzerinde askeri harcama yaparken, ABD ordusunun toplam değerinin onlarca trilyon dolar olduğu tahmin ediliyor. ABD askeri gücü, sadece KDHC'yi değil, dünyanın geri kalanını da tehdit ediyor. ABD yönetimi, KDHC'nin füze testlerine izin vermez ve bunları "saldırganlık" olarak algılayarak, nükleer silahlarını ve uçak gemilerini Kore yarımadasına getirmekte çekince görmüyor.

ABD Başkanı Donald Trump, ABD'nin kırmızı çizgisini yeniden çizmeyi deneyecek, KDHC'nin ABD'yi yeniden "tehdit etmesi" durumunda "ateş ve gazapla" karşılaşacaklarını söyledi. KDHC hemen ardından ABD'nin bu açıklamasını test ederek KDHC'ye tehdit oluşturan Guam'daki ABD üssünün vurulmasının değerlendirildiğini duyurdu. Guam'daki üste, nükleer silah kullanma kabiliyeti olan ABD bombardıman uçakları bu-

lunuyor. ABD'nin olası savaş durumunda bu üssü çok aktif olarak kullanacağı biliniyor.

ABD GUAM'I KAYBETMEYİ GÖZE ALABİLİR Mİ?

ABD yayını Politico, Guam'ı "ABD'nin iyi niyetli imparatorluğunun ana direği" olarak nitelerken, KDHC'nin büyük önemi bulunan bu üssü yok etmesi durumunda bunun "çağlarca hatırlanacak bir zafer" olacağını belirtti. Yazıda ABD'nin en büyük mühimmat deposunun bulunduğu Guam'ın, Kore'den Afganistan'a her yerdeki ABD güçlerine bomba ve füze sağlamakta olduğu da belirtildi. Politico, KDHC'nin Guam'ı imha edebilmesi durumunda Kore Yarımadası'ndaki savaşın "kısa bir savaş" olacağını ve ABD'nin "dünyanın geri kalanında büyük savaşlar yürütme gücünün" de zarar göreceğini bildirerek, Guam tehdidinin "şaşırtıcı derecede isabetli, itimat edilir ve stratejik bir tehdit" olduğunu açıkladı.

Beklendiği gibi Trump, tehdidin ardından saldırıyla yanıt veremedi ve KDHC açıklamasıyla birlikte ABD'nin Trump'ın yeni kırmızı çizgisini savunmayacağını göstermiş oldu. ABD yönetiminden yapılan açıklamalarda KDHC'nin "tehditlerine" değil olası saldırılarına yanıt verileceği söylendi. KDHC generali Kim Rak-gyom, 10 Ağustos'taki konuşmasında ABD'den gelen sürekli tehdit açıklamalarına ve ABD'nin bölgedeki faaliyetine de işaret ederek, ABD

Başkanı Trump ile "makul diyalog" kurmanın mümkün olmadığını açıkladı. Buna karşın KDHC lideri Kim Jong Un, 15 Ağustos'ta yaptığı açıklamada Guam yakınlarında füze testi yapmadan önce Trump'ın atacağı adımları bekleyeceklerini bildirdi.

SAVAŞA GÜNEY KORE ENGELİ

KDHC ile savaşın caydırıcı olmasının askeri yönü dışında da pek çok sebebi var. Dünyada yaratılmaya çalışılan kamuoyuna karşın, bölge ülkeleri ve halkları KDHC'nin işgalini meşru görmüyor. Bu yıl yapılan seçimlerle Güney Kore'nin başına geçen ve KDHC'ye görece yakınlığıyla bilinen Moon Jae-in, ABD ile KDHC arasındaki gerilimin ardından kesin açıklamalarda bulunarak duruma sessiz kalmayacaklarını ve KDHC'ye karşı yapılacak askeri müdahaleye karşı olduklarını duyurdu. Moon Jae-in, savaş her ne olursa olsun engellemek istediklerini söyledi.

İç siyasetteki çatlakları, dışarıdaki saldırganlığıyla örtmeye çalışan Trump'ın, KDHC konusundaki planlarında ABD müttefiki Güney Kore'yi düşünmediği açık, çünkü olası bir savaş yarımadasının sadece kuzeyinin değil güneyinin de yok olması anlamına gelecek. Bölgede gerilim yükselmeyi sürdürse de, ABD yönetiminin büyük bölümü, Güney Kore ve Çin, hala askeri seçenek yerine diyalog ve diğer yöntemleri kullanmaktan yana. ■

KHK intiharları: İntihar mı, cinayet mi?

Bir işsizlik, bir yoksulluk, bir ölüm!

Karacaoğlan'ın "Üç derdim var birbirinden seçilmez / Bir ayrılık, bir yoksulluk, bir ölüm" dizeleri son aylarda OHAL koşulları altında ve kanun hükmünde kararnameyle "Bir işsizlik bir yoksulluk bir ölüm"e dönüştü. Ölüm derken doğal ölümden söz etmiyoruz: OHAL ve KHK intiharlarıyla kararan yaşamlar sözünü ettiğimiz...

■ AHMET ÇINAR

KHK'yle ihraç edildiği işine dönmek için başlattığı açlık grevinin 74'üncü gününde Nuriye Gülmen hatırlatmıştı bir kez daha OHAL ve KHK intiharlarını... Hükümete

seslenerek, "İntihar eden 37 kişinin vebali sizin boynunuzda" demişti.

Hakkında iddianame bile hazırlanmadan, savunması alınmadan, yargıç karşısına çıkmadan, yargılanmadan, herhangi bir hükme varılmadan bir gecede çıkarılan tek bir kararnameyle cezalandırılan on binlerce yurttaş var bugün ülkede... İşsiz bırakıldıkları için aslında aileleriyle birlikte cezalandırılan binlerce yurttaş...

Anayasanın 38'inci maddesinde yer alan ve hukukun en temel kavramlarından biri olan "Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar kimse suçlu sayılamaz" ifadesini altüst eden bir zorbalıkla karşı karşıyayız. Hayatı boyunca her türlü ceza ve tarikatla mücadele etmiş, laikliği savunmuş binlerce insan "FETÖ"çülükle; PKK'nin yanından bile geçmemiş yüzlerce insan PKK destekçiliğiyle suçlanıyor. Suçlanmakla kalmıyor; bir kararnameyle işten çıkarılıyor, işsiz bırakılıyor, cezalandırılıyor.

OHAL VE KHK İNTİHARLARI 40'A YAKLAŞTI

20 Temmuz 2016'dan bu yana açığa alınan, tutuklanan ya da meslekten ihraç edilen çeşitli meslek gruplarından -çoğu kamu görevlisi- en az 40 kişi intihar etti. CHP'nin OHAL intiharları raporuna göre 24 farklı ildeki bu intiharların neredeyse yarısında, devletin tahsis ettiği beylik tabancalar kullanıldı. 8 kişi tutuklu ya da gözaltında iken cezaevi ya da nezarethanede intihar etti. Bu sayı tutuklu

yakınları hesabı katıldığında yirmiye ulaşıyor.

Yandaş yazar Ersoy Dede'ye göre cezaevlerindeki ölümlerin sebebi intihar değil cinayet. Örgüt bu cinayetleri çözülmeyi önlemek için yapıyordu. Ama veriler bu iddiayı destekler nitelikte değil. Mesela polis memuru Zeki Cezayirlioğlu ve Trabzon'da başkomiser Fatih Ezber göreve iade edildikten sonra intihar etti. Öğretmen Ergülü Yıldız, KHK ile açığa alınmasından sonra evinde kendini astı.

Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK), yaşanan ihraçlar vesilesiyle yaşanan intihar vakaları ve işsiz bırakılan vatandaşların intihar eğilimleri üzerine bir araştırma yaptı. Yapılan araştırmada, açığa alınan ve işten atılan veya uzun süre işsiz kalan kişilerde intihar vakaları ile eğilimin yaygınlaştığı, OHAL-KHK uygulamalarının bir intihar nedeni olarak gözlemlendiği ifade edildi. KESK ayrıca ihraç edilen 5 bin kişinin katıldığı bir e-anket düzenledi. Anket ile 314 kişinin intihar eğiliminde olduğu tespit edildi.

40 kamu görevlisi devletin hukuksuz uygulamaları nedeniyle intihar etti. Peki bu vakalara intihar deyip geçebilir miyiz? İntihara sürükleyen koşulları yaratanları görmezden gelebilir miyiz? Bu kritik sorunun yanıtını, geçen şubat ayında İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Atatürk Eğitim

ve Araştırma Hastanesi'nde görev yaparken OHAL kapsamında açığa alındığı için 10. kattan atlayarak yaşamına son veren 30 yaşındaki biyokimya asistanı Dr. Orhan Çetin'in arkadaşları veriyordu: İntihar değil cinayet!

İNTİHAR DEĞİL, KHK CİNAYETİ!

SES yöneticisi Dr. Fatih Sürenkök, hukuki kanıtlar olmaksızın suçlu ilan edilenlerin sadece işlerini ve özlük haklarını değil, yavaş yavaş hayatlarını da kaybettiklerini belirtiyor ve "Bu vakalar intihar değil cinayettir" diyordu.

Öğretmenler gününde kendini asan da oldu bu süreçte, koğuş tuvaletinde ayakkabı bağcığıyla yaşamına son veren de... Çalıştığı hastanenin üst katlarından kendini atan da, beylik tabancasıyla canına kıyan da... İşsiz, geleceksiz, yarınsız, tutamaksız bırakılan yurttaşların bu travmasına çare yok mu? Hayata anlam katmak mümkün değil mi, gelecek güzel günlere inanmak zor mu?

Zalimden hesabın tek tek sorulduğu, eşit ve özgür bir ülkenin kurulduğu günler mümkün. Bu mümkünü hayata geçirecek yegâne irade ise yine insanda... Hayatını örgütlü mücadeleyle anlamlandırmış, mücadele kararlılığını kendine tutamak yapmış, gelecek güzel günlere inanan insanda... ■

İNTİHAR EDEN KAMU GÖREVLİLERİ

Necmi Akman	Kaymakam
Mutlu Ç.	Komiser Yrd
Muhammet Mertoğlu	Emniyet Müdürü
Levent Önder	Yarbay
Halil Gök	Polis
İsmail Çakmak	Yarbay
Mithat Aynacı	Polis Müdürü
Ahmet Beşli	Emniyet Amiri
Ömer Çubuklu	Gardiyan
Mustafa Güneyler	Öğretmen
Seyfettin Yiğit	Savcı
Ali Derebaşı	Okulu Müdürü
Emrah Oğuz	Polis
Adem Tıraş	Polis
Burak Açıkalın	Mühendis
Hasan Taştan	İmam
Enver Şentürk	Gardiyan
Hasan Hüseyin Can	Polis
Ergülü Yıldız	Okul Müdürü
Hakkı Topal	Polis
Cahit Korkmaz	Polis
İrfan Kızılarstan	Albay
Hayrullah Tamtürk	Komiser Yard.
Mehmet Karadoğan	Öğretmen
Behçet Emdi	Öğretmen
Mehmet Oldum	Polis
Sadullah K.	Polis
Zeki Cezayirlioğlu	Polis
Fatih Ezber	Baş komiser
Orhan Çetin	Doktor
Mustafa Sadık Akdağ	Yard. Doç.
Mehmet Fatih Traş	Akademisyen
Önder İrmak	Astsubay
H.E	Polis
Y.Y	Komiser
İzzet Akdağ	Polis

Korkut Boratav'la gündeme dair

'Batı'dan beklentisi olanlar yanılıyor'

Büyük bir NATO üyesi olan Türkiye'ye Batı ittifakının liderleri, "haydut devlet" muamelesi yapamaz; insan hakları ihlali gibi vesilelerle ekonomik yaptırımlar öneremez. Orta Doğu'da ABD politikalarıyla uyumsuzluklarda belli eşikler aşılmadıkça sineye çekilecektir. Türkiye'nin demokratikleşme mücadelesine bu tür gerilimler olumlu katkı yapmıyor. Tam aksine, AKP tarafından ustaca kullanılarak ülkemizdeki milliyetçi damarları besliyor.

■ ALİ UFUK ARIKAN - AHMET ÇINAR

Bir süredir ara verdiği soL Portal yazılarına yeniden başlayan Türkiye'nin en önemli iktisatçılarından Korkut Boratav Boyun Eğme'nin gündeme ilişkin sorularını yanıtladı. Boratav AKP'nin son dönemde sıklaşan gerici hamlelerini "planlı bir süreç" olarak yorumladı ve Erdoğan yönetiminin Batı ile yaşadığı gerilimden beklentisi olan muhalif kesimleri uyardı.

AKP'den son dönemde ardı ardına gericileştirme hamleleri geliyor. Müftülere ve imamlara nikâh yetkisi, baştan sona AKP Türkiye'si'ne uygun hale getirilen eğitim müfredatı, Aile Bakanlığı'nın bakıma muhtaç çocukları tarikatlara teslim etmesi... Bu sistematik gericileştirme operasyonunda gaza basılmasını neye bağlıyorsunuz?

Büyük ihtimalle planlan-

mış bir süreçten geçiliyor. Bazıları iktidar tarafından açıkça sahiplenilmeyen, küçük, görünüşte iddiasız adımlar vasıtasıyla rejim değiştirme sürecinin aşamalarını yaşıyoruz. İslamcı bir rejime geçişi hedefleyen bir karşı-devrim söz konusudur. Nihai aşamasına bu küçük adımlar sonunda ulaşılacaktır. Belki de yeni bir anayasaya gerek duyulmadan, Cumhurbaşkanı'nın sınırsız yetkileri

dokunulmazlık güvencesi altında kullanılarak...

Sözünü ettiğim adımların bazıları hükümet, bazıları

hükümeti de birkaç sembolik geri adım attı. Özellikle AB ile Gümrük Birliği Anlaşması'nın yenilenmesine hükümet önem veriyor.

Bu salınma devam edecektir. Önemli bir vurgulama ile yetineyim: 80 milyon nüfusu 800 milyarlık milli geliriyle büyük bir NATO üyesi olan Türkiye'ye Batı ittifakının liderleri, "haydut devlet" muamelesi yapamaz; insan hakları ihlali gibi vesilelerle ekonomik yaptırımlar öneremez. Orta Doğu'da ABD politikalarıyla uyumsuz-

luklarda belli eşikler aşılmadıkça sineye çekilecektir. Türkiye'nin demokratikleşme mücadelesine bu tür gerilimler olumlu katkı yapmıyor. Tam aksine, AKP tarafından ustaca kullanılarak ülkemizdeki milliyetçi damarları besliyor.

Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek, geçtiğimiz günlerde yaptığı açıklamada, "İnşallah Türkiye yeni bir çıkışın eşliğinde. Orta ve uzun vadede Türkiye'nin geleceği bu yatırımlardır. Yatırım olmadan kalıcı refah olmaz. Onun için daha çok üreteceğiz, istihdam edeceğiz, ihracat yapacağız. Türkiye'nin çıkış formülü budur. Bu nedenle ihracata, yatırımlara, istihdama seferberlik anlayışıyla çok güçlü destekler veriyoruz" dedi. Peki, tablo gerçekten böyle mi? Siz ekonomik gidişatı nasıl görüyorsunuz? AKP siyasetteki yıpranmasını ekonomik bir atılımla yenileyebilir mi, ellerinde böyle bir plan var mı?

Türkiye İstatistik Kurumu, geçen yıl sonunda istatistiklerimizi baştan aşağı değiştirdi ve yatırımların milli gelirdeki payını on puan yukarı çekti. Böylece, Asya'nın dinamik ekonomilerindeki yüzde 30'luk orana ulaştık. Ne var ki, bu "dramatik" sıçrama, reel ekonomiyle ilgili istihdam, işsizlik, üretim gibi göstergelerde gözlenemedi.

Anlaşıyor ki Mehmet

Şimşek, TÜİK'in yatırımlarla ilgili revizyonuna inanmamıştır. İçte ve dışta çok sayıda iktisatçının yıllardan beri vurguladığı "Türkiye'de sermaye birikim oranı yirmi yıldan beri yüzde 20 eşğine takılmıştır; bu nedenle orta vadeli büyüme potansiyeli düşmüştür. Bu, Türkiye'de işsizliğin artmasına yol açmaktadır" tespitine katılmaktadır.

Şimşek'in yatırıma, istihdama, ihracata "çok güçlü destekler" ifadesinin içi boştur. İnşaat sektörüne dönük teşvikler, son tahlilde Türkiye'nin üretken sermaye stoğunu değil, konut sektöründe balonlaşmayı, rantları beslemektedir. Kredi Garanti Fonu, yeni yatırımlara dönüşmekten ziyade, şirketlerin vadesi gelen, bir bölümü batık borçlarını döndürmekte kullanılmıştır.

Bu teşviklerin, sübvansiyonların sonucuna bakın; 2017'nin ilk altı ayının ortalamalarını Ocak-Mayıs 2016 ile karşılaştırın; İşsizlik oranı bir buçuk puan artışla, yüzde 10,4'ten, 11,9'a çıkmıştır. İşsiz sayısı 560 bin yükselmiştir; artış oranı %18,5'tir. İstihdam artışı ise yüzde 1,8 ile sınırlı kalmıştır. TÜİK bu cılız göstergelere rağmen 2017'nin ilk üç ayında milli geliri yüzde 5 oranında yükseltmişti; ama anlaşılıyor ki Mehmet Şimşek TÜİK'in şişirilmiş milli gelir sayılarına değil, işsizlik ve istihdam istatistiklerine güvenmektedir.

Türkiye ekonomisi, günü gününe yaşayan bir organizma gibidir. Kısa vadeli, pek çoğu spekülasyon sermaye girişleri canlandığında iç talep yukarı çekilmekte; öncelikle tüketime sürüklediği bir büyüme temposu yakalanmaktadır.

Sermaye birikimi düşük kaldığı için, talep kapasite sınırlarına dayanınca dış açık ve/veya enflasyon yükselmektedir. Sabit fiyatlarla büyüme temposu da orta dönemde yüzde 4 sınırını geçememektedir. Sermaye hareketleri yavaşlayınca ekonomi durgunlaşmaktadır. Bu istikrarsız süreç işsizlik oranının kalıcı olarak düşmesini sağlayamamaktadır.

Mehmet Şimşek, bu bağlantıları bilen bir kişidir. Aktardığımız demeci de bu doğrultudadır. ■

bürokrasi, bazıları da iktidarın fiili işbirlikçisi olan cemaat/tarikat mensupları tarafından atılıyor. Bu sonuncular, Cumhuriyetin değerlerini temsil eden sembollere veya insanların özgürlüklerine, hayat tarzlarına dönük saldırılar biçimini alıyor. Hepsinde, gösterilen tepkinin derecesine, etkisine göre geri çekilme seçeneği açık tutuluyor. Daha sonra, belki farklı bir çerçevede, kapsamı daraltılarak veya genişletilerek yeniden denenecektir. Özel hayata müdahalelere adım adım alışılması, hayat tarzlarının "yeni Türkiye"nin değerlerine uyarlanması umuluyor. Zamanla bunlar hukuki, siyasi, toplumsal hayatın fiilen kalıcı öğeleri haline geldiğinde rejim de değişmiş olacaktır.

Bu nedenle, sözünü ettiğiniz adımlardan her biri, bir karşı devrim senaryosunun parçaları olarak ifşa edilmelidir. İsrarla emniyete, adliyeye, medyaya taşınmalıdır. Kadın hareketinin tepkileri, kampanyaları bu açıdan büyük önem taşıyor. Örneğin müftülere nikâh yetkisi girişimi, "neyi değiştirir" türü söylemlerle küçümsenmemelidir. Her direnme, tepki ögesi, sözünü ettiğim senaryonun tamamlanmasını geciktirecektir. Genel ve etkili bir muhalefete dönüştüğü takdirde bu sessiz karşı-devrim önlenemez.

Son günlerin en çok konuşulan başlıklarından biri

de biliyorsunuz "yeni devlet" çıkışı. Bir AKP'li yöneticinin "15 Temmuz sonrası yeni bir devlet kuruldu, kurucusu Erdoğan'dır" sözlerine ilişkin siz neler söylemek istersiniz?

Anayasa Referandumu sırasında iktidar çevreleri "bu tasarı bir rejim değişikliği değildir" ifadesinde ısrar ettiler. Gerçekte ise Referandum, bizlerden, birbirini tamamlayan iki dönüşümü oylamamızı istiyordu: "Cumhurbaşkanına sınırsız dokunulmazlık sağlamak ve İslamcı bir rejime geçişin kapısını aralamak..." Sözünü ettiğiniz AKP'li bu niyetin hedeflendiğini ve gerçekleştiğini ifade etmiş oldu. İktidar çevreleri ise, "erken ifade edildi; zamanı gelince biz söyleriz" doğrultusunda bir değerlendirme içindedir.

AKP'nin son dönemde yaşadığı en büyük krizlerden biri Almanya ile devam eden sürtüşmeden kaynaklanıyor gibi görünüyor. Türkiye-Almanya ilişkilerindeki bu gerilimi ve bundan sonrasını nasıl değerlendiriyorsunuz? Almanya bu sefer alttan almıyor gibi görünüyor...

Hükümet, Suriyeli göçmenler şantajını Merkel'e karşı bir süre ustaca kullandı. Ancak ölçüyü de kaçırdı. Seçim ortamında Sosyal Demokrat Dışişleri Bakanı Gabriel, Almanya'nın tepkilerini ekonomik plana ve AB'ye taşımaya yeğledi. AKP

Maymunla akraba olmak cesareti

Kendisinden öğreniyoruz, yaşamı Tazı Yolculuğu ile biçimlenir. Uzun, zorlu, fakat hayli önemli gözlem yapma olanağı sunacak bu yolculuk için kaptan Fitz-Roy gönüllü bir doğa bilimci aramaktadır. Charles bu bulunmaz fırsatı kaçırmak istemez, lâkin hekim baba karşı çıkar. Sözü saygın amca araya girer ve Charles Darwin insanlığı etkileyecek buluşlara zemin yaratacak yolculuğa çıkar.

■ ALİ ERDENUR

Charles Darwin ilk gençliğini aylak biçimde, av meraklısı biri olarak geçirirken, babası tarafından bir süre endişeyle izlenmiş. Çevresince sevilen ve iyi bir hekim olan baba Darwin oğlunun da mesleğini paylaşmasını ummaktadır. Lâkin Charles hekim olabilecek merakı, direnci taşımaz. Eğitim gereği girdiği bir ameliyat sırasında kararını verir, asla hekimliğe uygun biri değildir. Her genç gibi mi demek gerekir, emin değilim, biraz kaderin cilvesi, çokça talihle yolunu seçer. Tüm bunları ömrünün son döneminde kaleme aldığı, yayınlanamaktan ziyade, çocukları, torunları için bir anı olsun istediği "otobiyografi"nden okuyoruz.

UZUN BİR YOLCULUK

Charles Darwin hekimlikten vazgeçtiği sırada, düştüğü boşluğu doldurmak için din adamı olmayı gözüne kestirir. İlerleyen yıllarda böyle bir olasılığı aklından geçirmiş olmasından dolayı şaşkınlığa düşer. İnatla inançlı biri olmayı ister aslında, ancak doğaya ilgisi, yer bilimi, bitki bilimine merakı her zaman büyüyen bir kuşkuyu içinde taşımak anlamına gelir. Tanrının tartışılmaz varlığı, her yerde gözü kulağı olduğu fikri, buyruklarını sorgusuz kabul etme zorunluluğu Charles'in kişiliğini zorlar. Öteden beri böceklerle meraklı bir toplayıcıdır. Bir kez gözlem yapmaya koyuldu mu insan, artık uçsuz bucaksız bir yolculuğa çıkmış demektir ve orada tepeden gelecek emirlere yer yoktur.

Kendisinden öğreniyoruz,

yaşamı Tazı Yolculuğu ile biçimlenir. Uzun, zorlu, fakat hayli önemli gözlem yapma olanağı sunacak bu yolculuk için kaptan Fitz-Roy gönüllü bir doğa bilimci aramaktadır. Charles bu bulunmaz fırsatı kaçırmak istemez, lâkin hekim baba karşı çıkar. Sözü saygın amca araya girer ve Charles Darwin insanlığı etkileyecek buluşlara zemin yaratacak yolculuğa çıkar. Kaptanın kamarasını birlikte paylaşırlar. Dindar bir adam olan Fitz-Roy'u da bir yandan izler Charles. Tanrı buyruğuna sorgusuz boyun eğmeyi reddeden herkes ilkin kendiyile, sonra yakın çevresiyile ve nihayetinde tüm dünya ile çatışmaya girer. Aşağıdaki satırlar Charles Darwin'in kaleminden. Şu notu da eklemek gerek, kitap ölümünden sonra yayına girecektir (Otobiyografi), eşi Bayan Darwin son

satırların sertliğinin metinden çıkarılmasını istemiştir. Eşinin emeklerinin, insanlığa hizmetinin köktendincilerin saldırısıyla gölgelenmesini istemez. Talihliyiz ki özgün metin artık elimizde. (Otobiyografi/Charles Darwin/Pinhan Yayınları)

"Doğanın değişmeyen kanunları hakkındaki bilgimiz arttıkça mucizeler de bir o kadar inanılmaz görünmeye başlar. İnsanların o zamanlar cahil ve neredeyse bizim kavrayamayacağımız ölçüde saf olduklarını, İncil'deki mucizelerde bahsedilmekte olan olayların yaşanır yaşanmaz yazıya geçirilmiş olduklarının kanıtlanamayacağını ve görgü tanıkları arasında birçok önemli detayın birbirlerinden ciddi biçimde ayrıldıklarını düşündüm. Bu gibi şeyler düşününce de, ki bunları en ufak bir yenilik ya da değer taşıdıkları için paylaşmıyorum, Hristiyanlığın ilahi bir

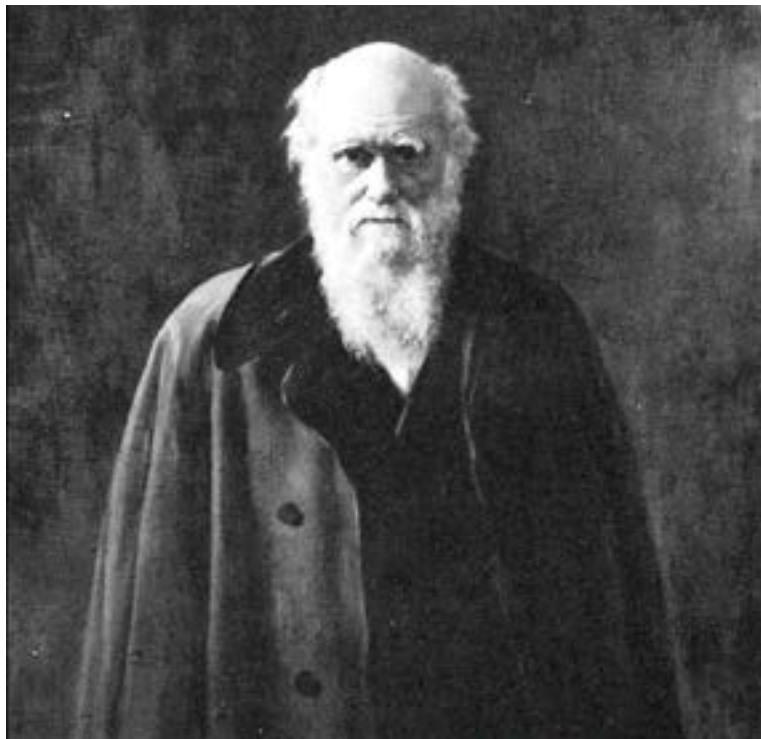
vahiy olduğuna inancım giderek azaldı. Birçok asılsız dinin fırtınada çıkan bir yangın misali dünyanın büyük bir kısmına yayılmış olması bana ağır geldi. Yeni Ahit'teki ahlak ne denli güzel olursa olsun, Yeni Ahit kusursuzluğunu kısmen de olsa içerdiği mecaz ve alegorilerin günümüzde yapılan yorumlarına borçludur, bu inkâr edilmez.

İnancımın vazgeçme konusunda pek de istekli değildim. İstekli olmadığımı eminim çünkü sık sık seçkin Romalıların birbirlerine yazdıkları eski mektupların, Pompei'de ya da başka bir yerde bulunan el yazmalarının İncil'de yazan her şeyin doğru olduğunu net bir biçimde kanıtladığına dair gündüz düşleri kuruyordum. Hayal gücümün sınırları geniş de olsa kendimi ikna etmeye yetecek türden bir kanıt icat etmekte zorlanıyordum. Böylece inançsızlık yavaş yavaş çöktü üzerime. Bu öyle yavaş oldu ki herhangi bir endişe duymadım ya da çıkarımımın doğruluğundan bir an olsun şüphe etmedim. Herhangi biri Hristiyanlığın hakiki olmasını nasıl umut ediyor anlamakta güçlük çekiyorum doğrusu. Şayet hakikiyse metin yalın bir dille inanmayan insanların, ki bu babamı, ağabeyimi ve en iyi dostlarımın hemen hepsini kapsayacaktır, ebediyen cezalandırılacağına işaret etmektedir. Ve böylesi bir öğretiyi lanet edilesi bir öğretilerdir."

YARATILIŞIN KONFORU BOZULUYOR

Türlerin Kökeni adlı yapıtını oluşturana dek hayli engeli yollardan geçer Darwin. Uzun deney ve gözlemleri için defterler doldurur. Sonucunda doğal seleksiyon ve evrim kavramları gelişir, günümüze dek varlığını sürdüren kuramı ortaya koyar. Evrimden Darwin öncesinde de söz edilmiştir, bilginin özelliği bunu ayakları üstüne oturtmasıdır. Yapıtını ortaya koyduğu günden bu yana ve belki bir süre daha din çevrelerinin lanetini üstünde taşımaya devam edecektir. Kimse kolayca maymunla akraba olmayı benimseyemez!

Meseleyi maymun üzerinden tartışmak biraz mizahi ya da magazin sayılabilir.

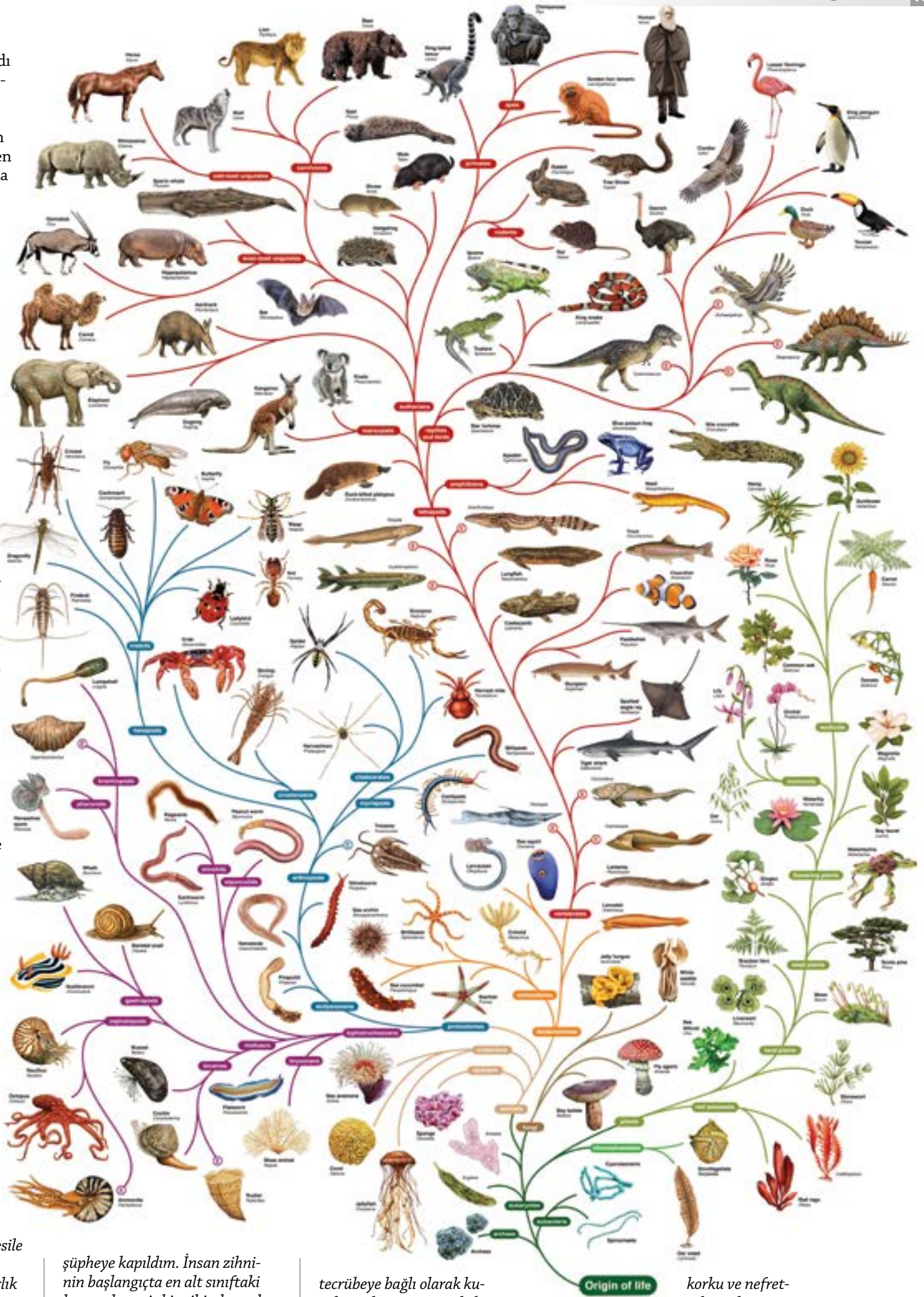

Kolayca bir başka hayvan adı da verilebilirdi türlerin ardışık biçimde ilerlemesine ve doğanın kendi ritmini açıklamaya yönelik. Maymunun beden, tavır olarak insana en yakın varlık olması, bununla beraber insan davranışının karikatürleşmiş hali olarak gözlemlenebilmesi için ciddi yetini ortadan kaldırmak isteyenler için iyi bir koz kuşkusuz. Darwin'e dek 'yaratılış' fikriyle zihinsel konfor süren insanlık ve elbette iktidar/kilise derin yara almıştır. Bugün halen inatla sürdürülen tartışmanın zemini bu iktidar sorunudur bir yanılla.

Charles Darwin yaşamın, pek çok felsefi yaklaşımda sunulduğu gibi "acı çekmek" üstüne kurulu olmadığını söylüyor. Eğer öyle olsaydı canlılar türlerini sürdürmek direnci göstermezdi diye ekliyor. Düşünme yetisine sahip olan insanın özel bir konumu olduğu savını kenara koyarak diğer varlıklar bedensel acıya mahkûm kabul edilirse, inatla çoğalmaz, varlıklarını sonlandırır diyor. Hadi insan pek de açıklanamaz bir bilinçle, inadına yaşamak ister, peki diğer canlılar niçin bu azmi gösterebilir, diye düşünenlere dair tartışmaya açık bir yanıt. Hepimizi gözleyen, gözetten bir tanrı/baba fikri derinden sarsılıyor bu süreçte. İrkiltici soru ve sözleriyle Darwin sahne alıyor yeniden;

"Tanrı inancının duygularla değil de mantıkla ilişkisinin kurulması bana etkileyici geliyor. Uzak geçmişe ve uzak geleceğe bakma yetisi ile insan da dâhil olmak üzere, böylesine uçsuz bucaksız ve harikalarla bir evrenin kör bir tesadüfün ya da zorunluluğun bir sonucu olduğunu düşünmek insana aşırı zor hatta imkânsız gelebilir. Bu şekilde düşündüğümde ilk ortaya çıkışımıza vesile olanın belli bir oranda insan zihnine benzeyen akıllı bir varlık olduğuna inanmaya mecbur hissediyorum kendimi ve bu nedenle Deist sıfatını hak ediyorum.

Hatırladığım kadarıyla vardığım bu sonuç Türlerin Kökeni'ni yazarken zihnimde güçlü bir yer edinmişti fakat zamanla yaşadığım bocalamalar nedeniyle giderek zayıfladı. Sonra başka bir

şüpheye kapıldım. İnsan zihninin başlangıçta en alt sınıftaki hayvanlara ait bir zihinden yola çıktığını ve zamanla geçirdiği gelişim sonucunda bu hale geldiğine olan inancım tam. Peki, bu şekilde gelişmiş olan bir zihnin yaptığı bu muazzam çıkarımlara ne kadar güvenilebilir ki? Bu tür çıkarımlar bize gerekli gibi görünse de büyük ihtimalla salt kalıtsal

tecrübeye bağlı olarak kurulan sebep ve sonuç ilişkisinin bir neticesi olamazlar mı? Ya da kendilerine sürekli aşılana Tanrı inancının çocukların henüz gelişmemiş beyinlerinde çok güçlü ve hatta kalıtsal bir etki bırakıyor olma ihtimalini görmezden mi gelmeliyiz? Tıpkı bir maymunun yılanlara karşı beslediği içgüdüsel

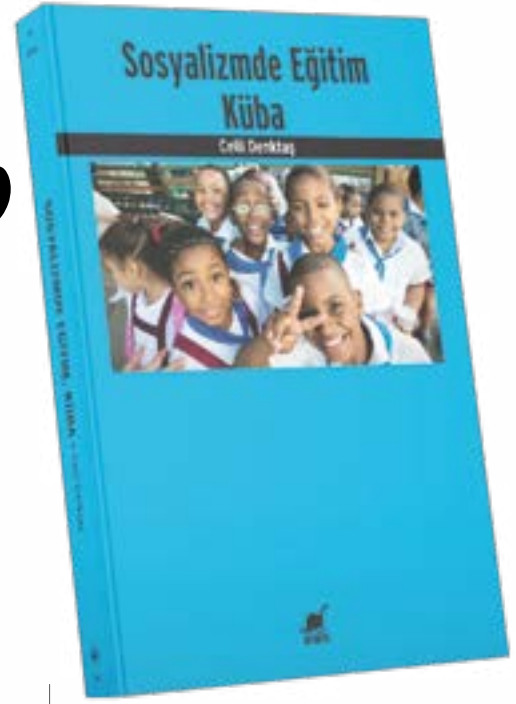
korku ve nefretten kurtulmasının zor olduğu gibi, insanların da Tanrı inancından kurtulması zor olabilir."

Eş Emma Darwin'in özellikle son satırların yayınlanmasından nasıl kaygı duyduğunu tahmin etmek güç değil kuşkusuz. ■

Celil Denктаş yeni kitabında Küba'nın eğitim sistemini işliyor

'Küba ve sosyalizm Türkiye için de umuttur'

"Bugün, ortalama bir Küba vatandaşının kaygılarıyla bizlerinkiler arasında gerçekten dağlar vardır ve dikkatlice baktığınızda bizlerin neden onlardan 100 yıl, hadi 60 yıl olsun, daha geride olduğumuzu açıkça görürsünüz."

Küba'yı yakından tanıyan az sayıdaki yazarlarımızdan biri Celil Denктаş. Gerek yönetim düzeyinde gerekse sıradan insanlarla yıllardır bağlantı içinde, gelişmeleri yerinde izliyor. Küba'daki yaşamın ayrıntılarını, izlenimleri, makaleler ve kitaplar halinde Türkiye'deki devrimcilerin dikkatine sunan Denктаş ile yeni yayımlanan çalışması "Sosyalizmde Eğitim, Küba" üzerine söyleştik.

Küba'daki devrimci eğitim ve öğrenimin ulaştığı düzey, acaba çökmekte olan ve sosyalist bir cumhuriyet dışında şans kalmayan bu Türkiye için bir model kabul edilebilir mi? Türkiye,

ye, Küba'dan neredeyse 8 kat daha fazla nüfus ve yüzölçümüne, karşılaştırılmayacak kadar zengin yeraltı ve yerüstü kaynaklarına sahip? Buna rağmen Küba'dan çıkaracağımız dersler neler sizce?

Sizin de söylediğiniz gibi, Türkiye'nin sosyalist bir cumhuriyet dışında şans kalmamış bulunuyor. Bu, zaten yıllardır böyleydi. Ama SSCB ve Avrupa sosyalist bloğunun dağılması, başka bir deyişle, kendi kendini feshetmesi sol sayılan kimi çevrelerde kafa karışıklığı yaratmıştı. Bu karışıklık epeyce uzun sürdü, daha önce sosyalizmle kanlı bıçaklı olduklarını ilan eden, katı muhafazakârlıktan sol liberalizme kadar geniş bir yelpazenin

içerisinde sayılan bir dolu irili ufaklı kepezeliğin önünü alabildiğine açtı. Dizginlerinden boşandılar ve 1917'den bu yana içlerinde biriken tüm kını işçi sınıfının üzerine, sosyalistlerin, komünistlerin üzerine boca ettiler.

Ama buraya kadar! Değişim kuşak işidir. Bizler, bilimsel sosyalist düşüncüyü savunanlar, bunu teorik donanımımızla ve yoldaşça ilişkileri hep önde tuttuğumuz kendi bireysel pratiğimizden çok iyi biliriz. Bugünün uygarlık düzeyini iyi kavrayan ortalama bir beyin, insanlık kazanımlarını hemen farkederek, kendi geleceği için bunlardan asla vazgeçmez, hele vahşete geri dönmeyi hiçbir zaman kabullenmez.

Küba, Doğu Avrupa'daki gerilemeden sonra birdenbire "daha bir model" halini mi aldı?

Model arama konusu eski bir hastalıktır, malum. Hepten olumsuz mudur? Sanmıyorum. Dünyadan soyutlanamayız. Ama bir coğrafyanın bir diğerine kopyalanması da zaten akıl dışıdır. Peki Küba'ya baktığımızda, yani gerçekçi ve dürüst olarak Küba'yı anlamaya çalıştığımızda neden akıldan

binlerce "keşke" geçmekte? Yukarıdakiler bir yana, Küba'ya göre muazzam bir bolluğun içerisindeyiz, yine Küba'ya göre muazzam bir eşitsizlik yaşıyoruz! Çok sakince, şunu bir "ön not" olarak düşelim: Fakirliğin paylaşılmasında sorun çıkmıyor, fakat zenginlik bir türlü paylaşılmıyor... Elbette, "paylaşma"nın öğrenildiği, öğretildiği gerçeğinin de altını çizerek! O zaman farkın ne olduğu son derece açık: Biz buna rahatlıkla, "Sosyalizm!" diye yanıt verebilmekteyiz.

Eğitimdeki başlıca başarıları neler Kübalıların? Bu başarıları bizdeki mevcut eğitim sistemiyle karşılaştırdığınızda neler gördünüz ve en çok nelere şaşırdınız?

Öncelikle şunun altını çizmeliyim: Ben, Küba'daki eğitim sistemini hiçbir zaman Türkiye'dekiyle karşılaştırmayı düşünmedim. Elbette, 1959 sonrası Küba'sını kastediyorum. Birbirine zıt iki ayrı sistem. Evet, Küba'nın eğitim sistemi bizdekine muazzam bir ilham kaynağı olabilir ama bugün için değil. Bizdekiyse ancak Küba'nın 100 yıl önceki sistemiyle karşılaştırılabilir. Bu bir küçümseme ya da çaresizlik değil; tersine, mevcut huzursuzluklarımızın, yaşamın her noktasında kısır bir bocalama içerisindeymiş gibi hissetmemizin açıklaması bu.

Bugün, ortalama bir Küba vatandaşının kaygılarıyla bizlerinkiler arasında gerçekten dağlar vardır ve dikkatlice baktığınızda bizlerin neden onlar-

dan 100 yıl, hadi 60 yıl olsun, daha geride olduğumuzu açıkça görürsünüz. Basit: Sağlığa sözümona muazzam yatırımlar yapmış, Batı merkezlerinden en son tıp teknolojilerini getirmiş, kurmuş, doktorlarının, sağlık ekiplerinin Batı'yla yarıştığı şekilde böbürlenilen ülkemizdeki sağlık istatistiklerine, çocuk ölümlerine, salgın tehlikelerine şöyle bir göz attığınızda dehşete düşüyorsunuz. Küba'ya, bırakın kendi halkının sağlığını tamamen garanti altına almış olmasının rahatlığını, sağlığı yoksul ülkelere de bedava dağıtıyor, hatta sözümona zengin ülkelerin fakir halk kesimlerine yetiyor. Yeni bir rakam: Bu yıl, Küba tıp fakültelerinden tam 147 ABD vatandaşı diploma aldı. Tabii bunlar ABD'nin en yoksul, en siyahi sınıflarının çocukları; ve, Küba'daki 6-7 yıllık eğitimleri süresince ceplerinden tek kuruş harcamadılar!

SOSYALİZM, KÜBA GİBİ TÜRKİYE'Yİ DE UÇURUR

Kitabınızı Türkiye'deki sosyalist bir hükümete hazırlık olarak okumak da mümkün aslında. Türkiye'nin Küba türü bir sıçramaya mahkûm olduğunu,

yoksa adresini bile koruyamayacağını iddia edenlere ne diyorsunuz? Bu konuda ve somut olsun: Sosyalist bir hükümetin tetikleyeceği eğitim kampanyası, Türkiye'ye neler getirir? Küba bu alanda nasıl bir ipucu veriyor?

Evet. Sosyalizmde hiçbir şeyin, eğitimin de gökten hazır düşmediğini göstermek istedim. Bir sıçrama, politik sıçramayı mutlaka tamamlaması gereken önemli bir sıçrama eğitimde olmalıdır. Olacaktır da. Türkiye solutionun, yani gerçek devrimci, komünist soldan bahsediyorum, bundan kuşkusuz olmadığını biliyorum. Küba, işte bu aşamada çok kıymetli bir deneyimdir bizler açısından. Biraz önceki cevabımı yinelemek istemem ama modelse örnek, adını nasıl isterseniz öyle koyun, modern Küba eğitim sisteminin örgütlenme ilkelerinin ne şekilde toplum gerçeklerinden süzdürüldüğü, ülkenin özgün tarihiyle nasıl ilişkilendirildiği, ne şekilde sentezlendiği, bunların müfredatlarda ne şekilde vücut bulduğu, pratiğe nasıl döküldüğü, dahası buna neden "milli eğitim" denilmesinden gocunulmadığı, hiç de burun kıvrımayacağımız sağlam,

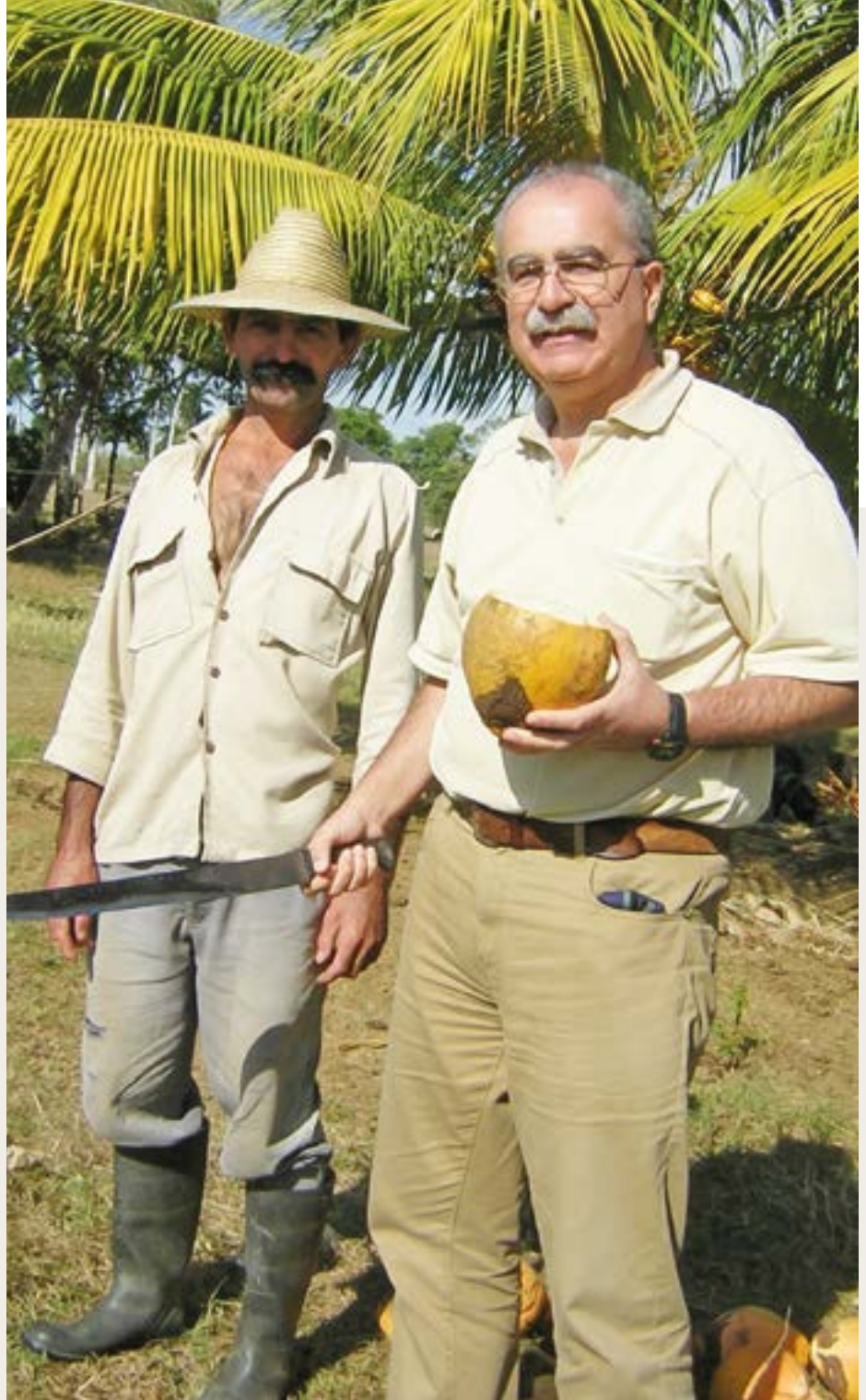
tutarlı modellerdir.

Şimdi moda bir tabir var, "uçurur" diyorlar, sosyalizmin politik zaferi, evet, Türkiye'yi uçurur! Ama bunu ekonomik zenginlikler anlamında değil, insani zenginliğin ayağa kaldırılması anlamında söylüyorum. Zaten var olan insani ilişkilerin önü açılacaktır. Eğitim işte tam da burada bize gerekli. Tabii, sosyalist bir "kabın" içerisinde yeniden şekillenecek olan eğitim! Küba, tam da bunu yaptı. Sıfırladılar ve en başından başladılar. Herkesi çağırdılar, herkes katıldı. "Malım yoksa, özgürlüğüm de kalmamıştır" deyip ülkeyi terkeden "değerler" e aldırmadılar. Kendi değerlerini

yarattılar.

Devrim öncesinde okuma yazma bilmeyen çocukların sosyalist devrim sonrasında üniversite bitirip ülkenin kaderini ellerine aldıklarını biliyoruz. Akla, zekâyâ, hayal gücüne konulan sınırlar kaldırıldı. Yaratıcılık teşvik edildi. Hatta kimi güzel sanatlarda, "yaratıcılık yaratıldı" diye biliyoruz. Küba'da, bilimde, tıpta, güzel sanatlarda, sporda yaşanan patlamayı tüm dünya izliyor. Bunu görmemek için ya kör ve sağır, ya da art niyetli olmak gerekiyor.

Kitapta işte bu müthiş maceranın yeni ayrıntıları yer alıyor. ■

TESADÜF DEĞİL, SOSYALİZMİN SONUCU

"S"osyalizmin politik iktidara kesin olarak oturması önkoşul olmakla birlikte eğitimin derhal ve en kapsamlı biçimde ele alınması gerektiğini her aklı başında devrimci kabul eder. Elbette bu belirli ulusal bir program çerçevesinde gerçekleştirilecektir ve ülkedeki kara cehalet -ki burada salt okuma yazmanın ötesinde, ne okuduğunu kavrama ve kendisini anlaşılabilir bir biçimde sözle ve yazıyla ifade edebilme becerisinin kazanılması kastediliyor- tamamen ortadan kalkana kadar katı bir merkezi kontrolle nüfusun bilinç düzeyi toplu bir şekilde yükseltilecektir. Üst yapı kurumlarının oturtulması bundan sonraki iş. Eğitimi gereği gibi almış, özgür iradesini kullanabilen bir halk gerisini kendiliğinden getirir.

Küba'da bu süreç 15-16 yıl kadar sürdü. Biliyorsunuz, yeni sosyalist anayasanın yazılması ve halk tarafından oldukça geniş ve detaylı bir biçimde tartışılarak son şeklini alması, 1975-1976 yıllarındadır. O güne gelindiğinde, temel eğitimi, yani ilköğretim öncesi eğitimleri hariç, ilk 9 yıllık eğitimin tamamlanması oranı, yüzde 99'un üzerine çıkartılmıştı. Geriye kalan yüzde 1'in altındaki nüfus da ya zihinsel özrüldü, ya da çok yaşlıydı. Özetle, o zaman, 16 yaşını doldurmuş olan her Küba vatandaşının kendi geleceği hakkında karar verebilme kapasitesi oturmuş sayılmaktaydı. Şimdiyse temel eğitim 12 yıl olarak varsayılıyor ve bitirme oranı yüzde 97'nin üzerinde.

Elbette bu oranlar, öğrenci başan oranlarıyla bir anlam kazanmakta. Küba'da ilk ve ortaokullardaki başan oranları yüzde 95'lerin altına düşmüyor ve zaten bunun altındaki oran, bir sonraki döneme, okula devam için yeterli sayılmıyor. Küba ulusal eğitim müfredatlarına göz atıldığında, ki bunlar kitapta mevcut, öğrencileri ne denli çetin bir eğitimin beklediği de açıkça görülebilir. Bu müfredatları başarıyla tamamlamış, ki oran yüzde 95'in üzerinde, bir halkın da kendilerine böylesine kazanımları sağlamış bir politik sistemi kolayca rafa kaldırmayacaklarını anlamış oluyorsunuz."

Korku büyüdükçe 'ordu' da büyüyor

AKP'nin imkânsız güvenlik arayışı

Gülsüm Ana'nın kolunu kıran polisle IŞİD'li kiralık katili ağırlamakta kusur etmeyen polis aynı polis, emniyet aynı emniyet. Ama anlaşılacağı gibi polisin motivasyonu böyle artık. Düşman ceza hukuku yürürlükte. AKP'den olmayan herkes düşman. Gülsüm Ana düşman, IŞİD'li canı dost. Düşmana da her ne yapıyorsa mübah. AKP'nin ülkenin yarısına dayanarak kurmaya çalıştığı yeni güvenlik konseptinin haftadan kalan iki yansıması bunlar.

■ GÖKÇE GİRESUNLU

Geçen hafta Kadıköy'de, KHK ile ihraç edilmelelerinden sonra açlık grevine başlayan ve tutuklulukları devam eden akademisyen Nuriye Gülmen ve öğretmen Semih Özakça'ya destek vermek için açıklama yapan gruba polis her zamanki sertlikte müdahale etti. Bazı göstericileri gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar arasında Berkin Elvan'ın annesi Gülsüm Elvan da vardı. Polis Berkin'in annesini kolunu kıvrarak araca tıktı. Elvan, serbest bırakıldıktan sonra o anları şöyle anlattı: "Kolum

kırıldı dedim, ters kelepçeyi sökmediler. Cevapları 'Anahtarını bulamadık' oldu. Kolumun kırılmasına rağmen hastaneye kadar ters kelepçeyle götürüldüm."

Evladı polis tarafından katledilen bir anneye yeni Türkiye'nin yeni polisinin reva gördüğü muamele işte bu.

Bu olaydan iki gün sonra... Gülsüm Ana'nın kırık kolundan kelepçeyi çıkarmayanlar "uluslararası bir terörist" olduğu ölünce açıklanan IŞİD'liye kelepçe takmayı bırakın, aramaya bile teşebbüs etmedi. Gözaltına alınan IŞİD'li Vatan

Caddesi'ndeki İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne getirildikten sonra yanında bulunan kesici aletle bir polis memurunu öldürdü. O arada IŞİD'li katil de polisler tarafından öldürüldü. Olayın duyulmasının ardından, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı "olayın aydınlatılmasını, şüphelilerin yakalanmasını engelleme riski oluşturduğu" gerekçesiyle ilgili haberlere yayın yasağı getirdi. Uluslararası terörist olduğu söylenen IŞİD'linin nasıl olup da Emniyet'e bıçakla girdiğini soramadık, öğrenemedik.

Gülsüm Ana'nın kolunu kıran polisle IŞİD'li kiralık katili ağırlamakta kusur etmeyen polis aynı polis, emniyet aynı emniyet. Ama anlaşılacağı gibi polisin motivasyonu böyle artık. Düşman ceza hukuku yürürlükte. AKP'den olmayan herkes düşman. Gülsüm Ana düşman, IŞİD'li canı dost. Düşmana da her ne yapıyorsa mübah. AKP'nin ülkenin yarısına dayanarak kurmaya çalıştığı yeni güvenlik konseptinin haftadan kalan iki yansıması bunlar.

BEKÇİ BABA'DAN AKP BEKÇİSİNE

Ama bu konsept güvenlik aygıtının sürekli beslenmesini,

genişletilmesini gerektiriyor. Son bir yılda yapılan bu. Denildiği gibi böylece bir yılda İstanbul koca bir garnizon haline dönüştürüldü. "Gece Bekçiliği" de bu tablonun bir parçası.

İstanbul'da gece bekçileri sessiz sedasız göreve başladı. "Gece Kartalları" ismi takılan 386 bekçi, ilk etapta mahallelerde polislerle birlikte devriye gezecek. İstanbul Emniyet Müdürü Mustafa Çalışkan, bekçilere "Silahınızı kullanmakta tereddüt etmeyin" talimatı vererek, onlardan beklenenin düdük çalmaktan daha fazlası olduğunu açık etmiş oldu. Zaten eğitimleri de bunun habercisi. Bekçilere, özel harekât polislerinin katıldığı derslerde araç durdurma ve silah kullanma teknikleri öğretildi.

Bu, kimilerine göre Bekçi Baba'nın geri dönüşü. Kimine göre bekçi adı altında AKP ahlak polisi kuruyor. Bekçilik uygulamasının kadınların üzerindeki denetimin arttırılması anlamına geldiğini belirten bazı hukukçulara göre, "Bekçilik; din polisi, din devleti, ahlak polisi uygulamalarının bir parçası." Bunu besleyen şey ise artık AKP'nin "gizli gündemi" olduğundan kimsenin şüphe etmemesi. Attığı her adımın

büyük bir kuşkuyla karşılanmasının asıl nedeni bu.

AKP'NİN SİLAHLI MİLİS GÜÇLERİ

AKP'nin "silahlı milis" edinme sevdası yeni değil zaten. Hatta ana muhalefet partisi bunun epeydir realiteye dönüşmüş olduğu kanısında. CHP Genel Başkan Yardımcısı Veli Ağbaba, 16 Nisan referandumunu sonrası sokağa çıkma-malarının, "AKP'nin birçok sivil silahlandırdığı o akşam belki bir olay olabileceğini düşündük" sözleriyle açıklamıştı. Gezi döneminde AKP'nin sokaktaki tutumunu hatırlatan Ağbaba, "O gün gözlerini kan bürüdü. Biz müdahale etmeseydik belki çok daha büyük olaylar olacaktı. Sokak konusunda bunun bir etkisi olduğunu biliyoruz" dedi.

Ağbaba'ya göre bu milis güçlerin merkezi SADAT ve Osmanlı Ocakları. Osmanlı Ocakları, tamamen AKP'nin silahlanmış milis güçleri. Gezi eylemlerinden yola çıkarak, muhtemel herhangi bir sivil eyleme karşı müdahale amacı ile kurulmuşlar. 15 Temmuz sonrası görüntülerde sokağa silahlı olarak çıktığı anlaşılanlar da onlar. Ayrıca onlarla işbirliği yapan birkaç mafya gurubu da var. Sedat Peker'in son zamanlardaki abuk yiğitlenmelerinin sebebi de bu.

ERDOĞAN'IN MİLİSLERİ!

Cumhurbaşkanı'nın dünürü Orhan Uzuner'in liderliğinde kurulan milis gücü bir başka odak. Grubun amacı "darbe

girişiminde halkı kısa sürede sokağa dökmek." Gizlisi saklısı da yok zaten. Uzuner'in açıklamasına göre, gerekli cihazlar alınmış. En küçük cihaz düdüğü. Arabasındaki megafon ağır silah. Gerekli zaman kullanacakları silahlar da varmış ama sır. Asıl silah açıklamanın sonunda; Liderleri Cumhurbaşkanı Erdoğan etrafında kenetlenmişler!

Fakat tabii liderin darbe-yi enışteden öğrenmesi gibi büyük bir sorunları var. Şükür bu kez Orhan Uzuner hazır. Benzer bir darbe girişimi ya da kalkışma anında halkı çok kısa sürede sokağa dökülebilmek için geniş bir iletişim ağı kuruyorlar. Adı "Kardeş Kal Türkiye"... KKT. Dron da almışlar. Daha ne olsun?

HÖH ise daha disiplin-siz ve laçka bir örgütlenme. Varlıklarını gösteren tek işaret bazı kişilerin araçlarına tak-tıkları bir örnek çıkartmalar. Sözü ettiğimiz Jandarma ve Polis Özel Harekât'tan yola çıkılarak oluşturulan Halk Özel Harekât (H.Ö.H) çıkartması. Bu kişiler kim, nasıl oluyor da trafikte bu şekilde dolaşmalarına izin veriliyor belli olmayan bu.

Bu arada devletin resmi güvenlik gücü olan poliste 15 Temmuz sonrası başlayan depremin artçı sarsıntıları sürüyor. O günden bu yana Em-niyet Genel Müdürlüğü'nde 20 bini aşkın personel kamu görevinden çıkarıldı. Gerçi hızla atılanlardan boşalan açık kapatılmaya çalışılıyor

ama bu o kadar kolay değil. Özellikle kalifiye görevlerde çalışan polis memurlarının yerini doldurmakta zorlanıyor devlet. Belki de IŞİD'inin bıçağının Emniyet'in kalbine kadar girebilmesinin asıl nedeni bu. Cemaatçi polisler atıldı ama ak polisteki patinaj sürüyor.

BAŞBAKANKEN 1500 KİŞİ KORUYORDU

Bütün bunlar güvenlik takıntılı bir AKP Genelcumhurbaşkanı iktidarı altında oluyor. Öyle bir takıntı ki bu, işlerin yolunda gittiğinin sanıldığı başbakanlığı döneminde bin 500 kişilik bir ordu tarafından korunuyor, gittiği her yerde tehlikeli siviller ile arasına etten bir duvar örülüyordu.

Cumhurbaşkanı olunca bu takıntı daha da ilerledi. Bunun nerelere vardığı 2015 yılında bir Kâbe ziyareti sırasında ortaya çıktı. Cumhurbaşkanı çevresinde kendi korumaları, onların dışında da Suudi güvenlik güçlerinin oluşturduğu geniş koruma duvarının ortasında, üstelik gece yarısı Mescid-i Haram'a giderken görülmüyordu.

Hoş, sonra onların bir koruma ordusundan daha ziyade bir saldırı ordusu olduğu anlaşıldı. O orduyu nereye gitse yanında götürüyor. Çin'e, hatta ABD'ye bir ordunun eşliğinde gitti mesela. Bu güvenlik ordusunun temel özelliği "reis"i korumaktan çok "muhtemel tehdit" olarak algıladıkları

herkese saldırmak. Hal böyle olunca bir saldırı ihtimaline gerek kalmıyor. Gittikleri ülkelerdeki gazeteciler, yazarlar, vekiller, protesto hakkını kullananlar bir hedef haline geliyor.

ABD ziyareti sırasında sokağın karşı tarafında toplanmış bir avuç protestocuya "reis" in emriyle yapılan vahşi saldırı unutulur gibi değil. Latin Amerika ziyaretinin son durağı olan Ekvador'da aynı korumaların Ekvador milletvekilini dövmesi de hala akıllarda.

Reis, başbakanlıktan cumhurbaşkanlığına terfi ederken koruma ordusu da büyüdü. İddialara göre gittiği her yerde kendisine 5 bin kişi refakat ediyor. Geçen hafta Antalya'daydı. Bölgenin bütün polisleri yüzer metre arayla geçeceği güzergâhta tedbir almıştı. Olup bitenler havadaki helikopterle kolaçan ediliyordu. Yollar kesilmiş, uluslararası havaalanındaki trafik yavaşlatılmıştı.

AKP ve yöneticileri belli ki çok korkuyor. Sebebi basit; ülkeyi zulümle yönettiklerini biliyorlar. Kim sonsuza kadar zulümle abet olabilmemiş ki? Ordusuyla Avrupa'yı titreten faşist diktatörleri bir düşün-senize. Birini fare deliğinde buldular, diğeri halka açık alanda buldu belasını! ■

Bize kalan azıcık zamanda...

Ne yapsak, nerelere gitsek?

İçinde yaşadığımız düzen insancıl olsaydı bütün bunlara gerek kalmayabilirdi, ama değil. Dolayısıyla, nitelikli yaşamak için sürekli çaba serf etmek gerekiyor.

■ NEVZAT EVRİM ÖNAL

Günümüzün en sinsi pazarlama yöntemlerinden biri, ürünlerin reklamını objektif değerlendirme gibi sunmak. Bu yöntem bilhassa hizmet sektöründe işe yarıyor; çünkü bir çamaşır makinesi ya da düdüklü tencere gibi somut ve amaca yönelik ürünlerin aksine, özellikle kişisel zamanı güzel geçirmeye yönelik aktiviteler müşterinin kafasında somut kriterlere göre değerlendirilmiyor. Söz gelimi müşteri, yıkadığı çamaşırın hepsi çekiyorsa "bu ne biçim makine lan" diyor, ama memleketin ünlü bir gurmesinin önerdiği ya da Zomato'da 5 üzerinden 4,5 yıldız ortalaması olan bir lokantada önüne dünden kalma yemek ısıtılıp dayansa dahi, hele bir de afili bir ismi ve güzel bir sunumu varsa, hemen fotoğrafını çekip sosyal medyada paylaşıyor, yedikten sonra da bir hafta övüyor. Böylelikle kendisi de ayaklı bir reklam panosuna dönüşüyor.

Bu basit bir enayilik değil. Toplumun büyük çoğunluğunu oluşturan emekçiler hayatları-

nın uyumadıkları kısmını esasen çalışarak ve işe gidip gelerek geçiriyor; kendilerine ayıracak çok az vakitleri kalıyor. Bütün dünyada böyle, ama Türkiye'de bilhassa böyle: Ülkemiz, OECD ülkeleri arasında iş-yaşam dengesi açısından sonuncu (yani patronların çıkarları açısından birinci) sırada. Diğer yandan, insanlara durmaksızın mutlu değilse sorunun kendilerinde olduğu, "hayata pozitif bakmadıkları" ya da "kendilerini yeterince ödüllendirmedikleri" için böyle hissettikleri söyleniyor. Mutluluğun daracık zamanda satın alınan şeylere bağlı olduğu ve mutlu olunmazsa belki harcanan paranın kavga dövüş geri alınabileceği ama giden zamanın geri gelmeyeceği bu kısır döngüdeki insanlar, besin zehirlenmesinden acile kaldırılmadıkları ya da bindikleri tur teknesi batmadığı müddetçe aldıkları hizmet kalitesiz ya da kalitesine göre çok pahalı olsa dahi sineye çekiyor, etraflarına ise hiç çaktırmamaya çalışıyor. Peki, çıkış yok mu?

HERŞEYİN TEMELİ: ZAMAN

İlk insandan bugüne dek insanın da insanlığın da bütün meselesi zamanını nasıl kullandığı; uzunluğu değişmeyen güne ne kadar şey sığdırabildiği oldu. Ne var ki, bugün geline noktada içinde yaşadığımız piyasa düzeni sadece ücret karşılığı sattığımız iş saatlerini değil kendimize ait saatlerimizi de bin bir yolla gasp ediyor. Trafikte, sosyal medyada, televizyon karşısında, elli ayrı ürünün karşılaştırıldığı saatler süren alışverişlerde geçirilen zamanın sonucunda hayatı anlamlı kılacak şeyler yapmaya vakit kalmıyor.

Piyasa düzeninden kişisel kurtuluş yok (biri var diyorsa, bilin ki size bir şey satmaya çalışıyor); ama ona olabildiğince az vaktimizi kaptırabilir, kurtardığımız vakitleri de olabildiğince kaliteli yaşamaya çalışabiliriz.

Peki nasıl?

HAYAT BOŞLUK TANIMAZ

Bir prensibi hep akılda tutmakta fayda var: İnsanın hayatında var olan hiçbir şey sebepsiz değildir ve hayat boşluk tanımaz. Dolayısıyla, eğer bize zararlı ya da en azından faydasız bir alışkanlığı hayatımızdan çıkartmak istiyorsak onun neden hayatımızda olduğunu anlamalı ve onu çıkartırken yerine başka şeyler koymalıyız.

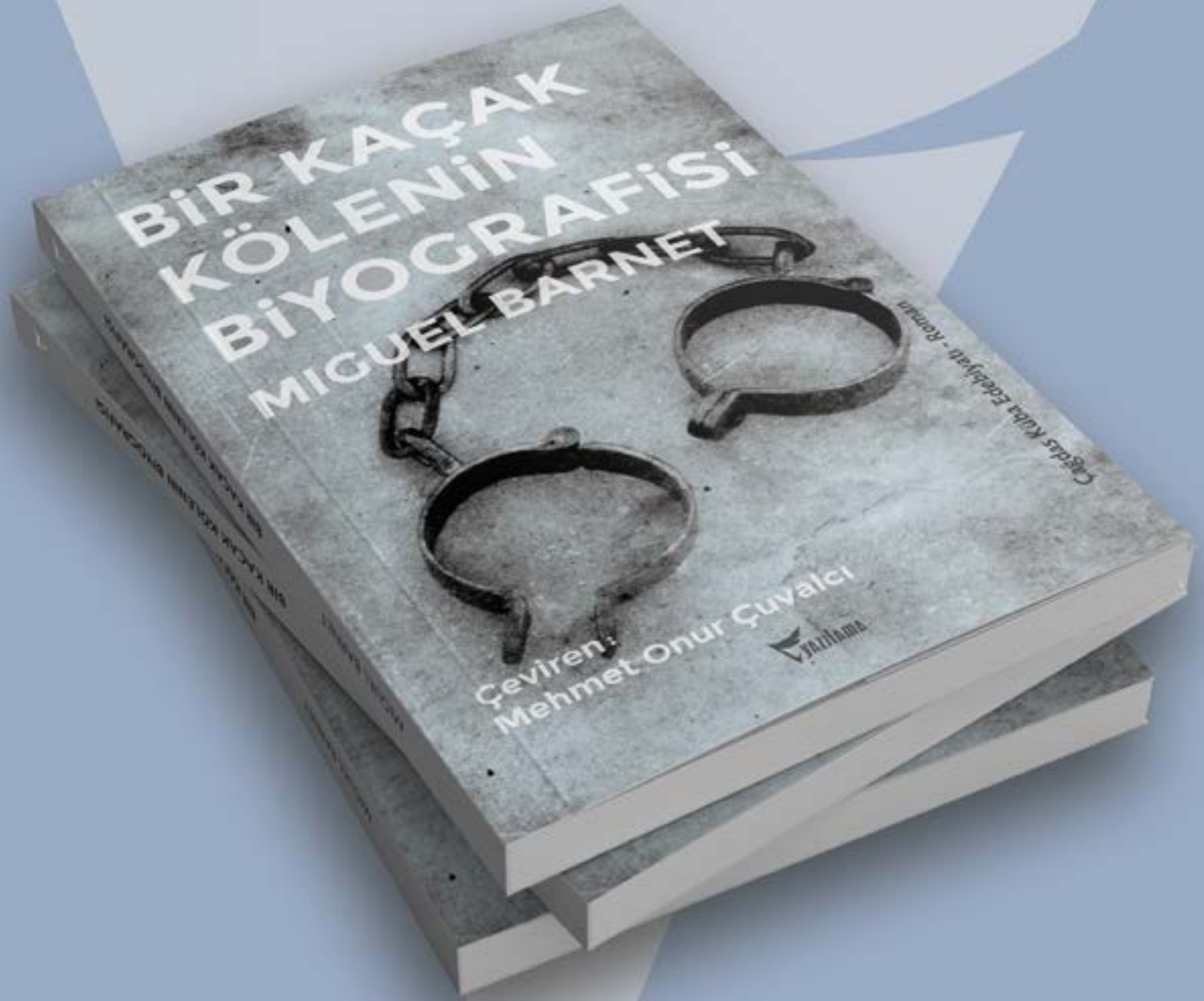
Örneğin, sosyal medya bağımlılığı esasen yaşantımızı (daha doğrusu onun seçtiğimiz

parçalarını) teşhir etmek ve akranlarımızın onayını alıp, güzel olduğuna kendimizi ikna etmek üzerine oturuyor. Bunu hayatımızdan çıkartmak istiyorsak, bir yanda bize dayatılan "mutlu olmalısın, değilsen sorunlusun" ideolojisini sorgulamalı, diğer yanda da ortaya çıkacak boş vakitte (miktarı şaşırtıcı olacaktır) ne yapacağımıza dair bir planımız olmalı. Alışkanlıklar yapışkandır ve esas zor olan onları hayattan çıkartmak değil, geri gelmelerini engellemektir.

İçinde yaşadığımız düzen insancıl olsaydı bütün bunlara gerek kalmayabilirdi, ama değil. Dolayısıyla, nitelikli yaşamak için sürekli çaba serf etmek gerekiyor. Kanallar arasında zap yapmak yerine kaliteli bir film izlemek için, işe gidip gelirken heba olan zamanda telefondan Facebook'a bakmak yerine kitap okumak için, çıkılan tatilde açık büfeye abanıp mide fesadı geçirmek yerine dinlenmek için hep tetikte olmak ve önlem almak (mesela telefona Facebook yüklememek veya eve yayın bağlatmamak) gerekiyor.

Çok çalışmaktan yorulmuş ve piyasa düzeninin akıldışı kurallarından bunalmış insan için kendine kural koymak ve kişisel yaşantısı için de çaba göstermek ek bir zorluk gibi, hatta özgür olamamak gibi görünebilir. Ama öteki türlü kişisel zamanımızda da düzenin biçtiği hayatı tüketmeye çıkıyor ve asıl esaretin kaynağı hep orası, yıkılası sermaye düzeni. ■

 yazılama 'ya
devam ediyoruz...

 yazılama

Yazılama Yayınevi Hizmetleri Ltd. Şti

Serasker Cad. Osmançık Sokak
Betül Han No: 9/13 Kadıköy - İstanbul
Tel: 0216 338 52 59 / 0549 430 50 86
yazilama.com / iletisim@yazilama.com

BU DÜZEN DEĞİŞECEK!

Güzelim ülkemizde yaşamı işkenceye çeviren bir düzenin kader olduğunu söylüyorlar. Çünkü çıkarları onu gerektiriyor. Nüfusun küçük bir bölümü büyük çoğunluğa bu çirkinliği, bu sefaleti yaşatarak zenginleşiyor. Gelin, Türkiye'yi bu kahrolası düzenden kurtaralım. Haksızlıkların, eşitsizliklerin, adaletsizliğin, sömürünün ortadan kalktığı bir ülke yaratalım.

TKP'nin 97. kuruluş yıldönümü etkinliklerinde buluşalım

- İZMİR** | **8 EYLÜL CUMA**
- ANKARA** | **9 EYLÜL CUMARTESİ**
- İSTANBUL** | **10 EYLÜL PAZAR**
- ADANA** | **15 EYLÜL CUMA**
- BURSA** | **16 EYLÜL CUMARTESİ**
- ESKİŞEHİR** | **17 EYLÜL PAZAR**

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ

